

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falu“ Országos Földművelésszövetség.)
Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiónál gazdasági előadások“ című füzetekkel együtt:
Égész évre 4, $\frac{1}{2}$ évre 2, $\frac{1}{4}$ évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 4. szám.

1934. január 28.

A fővárosi reform

A Nemzeti Egység Pártjának január hó 18-án tartott ülésén ismertette Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter azt a fővárosi törvénytervezetet, amelyet a pártvezér, Gömbös Gyula miniszterelnök szándékai szerint készített el s terjesztett a pártértekezlet elé. A javaslatot a Nemzeti Egység Pártja nagy lelkesedéssel fogadta s egyhanguan tette magáévá.

A kormány pártjának ezzel az állásfoglalásával a javaslat sorsa el is dönt: Budapesten, hazánk fővárosában meg fog szünni a frázisok diktatúrája. A főváros politikájára nem lesz néhány klikk-vezér magánügye, s a főváros gazdasági politikáját úgy fogják ezután vezetni, ahogy azt az ország egyetemes érdeke, nem a törzsfőnökök mandátuma kívánja.

A Vasárnap, mint a magyar falvak verejtékesen dolgozó kisembereinek védelmezője, csak helyeselheti a benyújtott törvénytervezet intézkedéseit és annak mielőbbi tető alá hozását úgy a főváros, mint az ország érdekének szempontjából fontosnak és kívánatosnak tartja.

Mi nem osztjuk az uralmukért rettegő uraknak aggodalmát, mert erre semmi okot sem látunk. Mi a javaslat intencióinak megvalósulásában azt a helyesen és tökéletesen működő autonómiát várjuk, amelynek a város és a falu közeledése szempontjából régen meg kellett volna valósulnia. A főváros autonómiájának meg kell tisztulnia azoktól a zavaró mellékkörülményektől, amelyek meggátolták eddig abban, hogy az ország egyetemes érdekeihez igazodjék, és arra a magaslatra kell emelkednie, amely a fővárost az ország választókerületei között megilleti, hogy valóban kifejtthesse áldásos és közösen óhajtott működését a főváros és az ország népe javára.

Mert nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a fővárosi autonómia

nemcsak a főváros ügye, hanem az egész országé is. És fontos kormányzati és nemzeti érdek is. Különösen az a földművelő nép szempontjából. Mert szükséges, hogy az autonómia ne csak a helyi érdekeket, — vagy különösen a közérdek nemes mezében jelentkező pártérdekeket szolgálja és valósítsa meg — hanem annak keretében érvényesüljenek az ország lakosságának túlnyomó többségét alkotó mezőgazdasági termelő és földművesnép érdekei is.

Szomorúan tapasztaltuk éveken át, hogy a fővárosi autonómia figyelmen kívül hagyta azokat a gazdasági és szociális érdekeket, amelyek a földművelő nép termékeinek a főváros hatalmas fogyasztó területén való zavartalan értékesítésében és az ért-

kesítés előmozdításában rejlenek. Mert a főváros nemhogy előmozdította volna ezeknek az érdekeknek méltányos és jogos kielégítését, de igen sokszor útját állotta annak, hogy a fővárosban felhalmozott hatalmas fogyasztóerők a földműves nép termelési érdekeihez simuljanak.

Reméljük, hogy az új rend a főváros viszonyait a közérdeknek megfelelően igyekszik átalakítani és új irányt teremt a fővárosi fogyasztóközönség és a falusi termelők viszonyában.

Nem a mi feladatunk az, hogy a főváros pénzügyi kérdéseivel foglalkozzunk. Sem az, hogy a hatalmuk megtartásáért szövetkezett törzsfőnökökkel vitába szálljunk. Mi a főváros és az ország dolgozó népének

Diplomaták vadászata Lengyelországban

1. Moscicki, a lengyel köztársaság elnöke; 2. Kállay Miklós földművelésügyi miniszter; körülöttük a külföldi követek.

boldogulását óhajtjuk, ami a reformmal kapcsolatban, erős meggyőződésünk szerint, hatalmas lépéssel fog a megvalósulás felé közeledni.

Az a nyolcvan budapestkörnyéki község, amely Gömbös Gyula miniszterelnököt a fővárosi törvény reformja alkalmából üdvözölte, a mi óhajunknak is nyílt és őszinte megszólaltatója. Mi is „bizakodással tekintünk az új törvényjavaslat elé, mert csak attól várhatjuk, hogy Budapest az legyen, amit minden magyar kíván: e szerencsétlen ország valódi szíve, amely nemcsak önmagáért, hanem az egész országért dobog.”

A városnak és falunak végre egy-másra kell találnia. S mi is a kormányelnök mellett vagyunk abban a küzdelemben, amely az ország részére akarja visszaszerezni annak fővárosát.

Ezzel pedig a magyar nemzet leg-egyetemesebb és legszentebb célját szolgáljuk, amely mellett minden más törekvésnek el kell törpülnie...

BELPOLITIKA

Képviselőház

A karácsonyi szünet utáni első ülését január hó 16-án, kedden tartotta a képviselőház. Az elnök az ülés megnyitása után meleg hangon emlékezett meg az elhunyt Kuna P. Andrásról, majd jelentette, hogy Papp Szabó Károly lemondott képviselői mandátumáról és a mezőkeresztesi kerületben kiírták az új választást. Ezután vita nélkül elfogadták az önkormányzati háztartások ellenőrzésének meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot, majd áttértek a zugirászat-ról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

(A törvényjavaslatot már több ízben részletesen ismertettük. A szerkesztő.)

A vita során Gál Jenő ügyvédképviselő éles támadást intézett a jegyzői magánmunkálatok ellen. Váry Albert méltó választ adott a méltatlan és elfogult támadásra és azt hangsúlyozta, hogy a javaslatot a falusi nép érdekében hozták és éppen ezért a községi jegyzők a jövőben is megtartják a magánmunkálatok elvégzésének jogát. Brogly József hasonlószellemű felszólalása után Lázár Andor igazságügyminiszter válaszolt a vita során elhangzottakra, majd a Ház a javaslatot megszavazta. Napirendi vita után az ülés végetért.

A január hó 17-iki, szerdai ülésen a nyugdíjjavaslat egyik szakaszán esz-közölt felsőházi módosítással foglalkoztak, majd interpellációkra került sor. Festetich Sándor gróf, a magyar horogkeresztesek vezére, a miniszterelnök legutóbbi, salgótarjáni beszédevel foglalkozott, de a közbeszólások

özöne minduntalan megakasztotta. Östör József kijelentette, hogy az, aki a horogkeresztes mozgalomhoz csatlakozik, ellentétbe kerül a magyar területi integritással, mert a nyugati megyékben úgy értelmezik ezt a mozgalmat, hogy a csonka ország nyugati részeit Németországhoz fogják csatolni. Meskó Zoltán, a másik horogkeresztes vezér szólalt fel ezután, de a szociáldemokrata képviselők öt sem engedték szóhoz jutni. A szóharcnak a folyosón sajnálatos folytatása volt, amennyiben Reisinger Ferenc szociáldemokrata képviselő Meskó Zoltánt megtámadta és inzultálta.

Koródi-Katona János a határmenti kettős birtokosok sérelmeiről intézett interpellációt a külügyminiszterhez. Kánya Kálmán külügyminiszter válaszában hangsúlyozta, hogy a jugoszláv kormány a kettős birtokosok terményeinek a határon való áthozatala elé nehézségeket gördít, amennyiben magas kiviteli vámokat vetett ki a kettős birtokosoknak Magyarországra szállítani kívánt terményeire. Ilven és ehhez hasonló visszasságoknak célja az, hogy a kettős birtokosság intézményét megszüntessék. Ha a diplomáciai tárgyalások továbbra is eredménytelenek maradnának, az egész ügyet a Népszövetség elé fogjuk vinni.

A január hó 18-iki, csütörtöki ülésen a nagytáglétszámú ügyvédi kamarák képviselői rendszeréről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. A Ház a javaslatot elfogadta.

A január hó 19-iki, pénteki ülésen az állami üzemekről szóló kereskedelmi miniszteri jelentést fogadták el, majd áttértek a magyar tengerhajózási vállalatok kedvezményéről szóló törvényjavaslat tárgyalására.

A Ház január hó 20-án, szombaton és január hó 22-én, hétfőn nem tartott ülést.

Bethlen István gróf január 28-án beszámolót mond Debrecenben

Bethlen István gróf, Debrecen város képviselője, január hó 28-án, vasárnap tartja beszámolóját. A nagygyűlés iránt nemcsak Debrecen városának közönsége, de a környék lakossága is igen nagy érdeklődést tanusít. Vasárnap délelőtt fél 11 óra körül lesz a beszámoló az Aranybika dísztermében. A nagygyűlést Vay László báró, főispán nyitja meg, majd Bethlen István gróf beszámoló beszéde következik. Felszólal még a gyűlésen Ruffy-Vargha Kálmán, a debreceni Nemzeti Egység Pártjának elnöke.

Benősülne

földbirtokos uri családhoz, esetleg árváját elevené kellő hozománnyal, huszonnégy-éves, képestett gazda. Fényképes levelek

Iff. Szepesi Sándor, Nagymányok címre küldendők.

25 év alatt csak 94 községben tagosítottak

Magyarországon 3400 községből még 2800 nincsen tagosítva és az utolsó huszonöt évben csak 94 község területén hajtották végre ezt a fontos munkát. Ez vonja maga után, hogy nálunk például a kaszálók nem 3—4, hanem 10, sőt 40 darabban fekszenek, sokszor félholdnál is kisebb területekre tagolva. Pedig a példák mutatják, hogy a tagosított föld, ha kisebb terjedelmű is, többet hajt, mint a nagyobb terjedelmű, de szétszórt birtok. A széttagolt föld nagy idő- és helypazarlással, trágyavesztéssel, főlegesen fuvarozással és más hátránnyokkal jár. Megbízható adatok szerint husz százalékkal növekszik a tagosított kisbirtokok terméshozama. A tagosítás végrehajtása tehát a kisgazdatársadalom anyagi megerősödésének és fizetőképességének fokozásával járna.

A borsodi ármentesítő munkák 1935-ben befejezést nyernek

Borsod az egyetlen területe az országnak, amely a múltban ármentesítve nem volt. Hogy ez mit jelentett, láttuk a legutóbbi árvizek alkalmával, amikor 60.000 katasztrális holdat öntött el a víz, tönkretéve tizenhat község lakosságának minden reményességét. A Gömbös-kormány az első kormány, amely ennek az állapotnak megváltoztatását elhatározta s a jó szándék valóra is vált, amikor a transzfer-pénzekből másfél milliót bocsátott az ármentesítő munkálatok rendelkezésére.

A gátépítő munkálatok 1932-ben kezdődtek meg és a múlt évre a tiszabábolna—tiszadorogma—ároktói szakaszon, mintegy 22 kilométeren el is készülték. A múlt évi árviz alkalmával az új gát már nagyszerűen kiállta a próbát, a védett terület megmenekült az ártól. Az idén az ároktó—tiszakeszi—tiszatarjáni szakasz következik 18 kilométeren és a jövő évre a még hátralévő 18 kilométeres szakasz következik. A nagyarányú földmunkáknak még külön, hatalmas jelentősége volt, amennyiben megoldották a borsodi inség kérdését. Nagy munkásmegkezdések, gyakran három ezer ember jutott a gátépítésnél keresetbe. Most is a takarékbán fekszik a kiutalt 200.000 pengő, de a téli fagy miatt még nem lehetett igénybevenni.

Magyarországnak ezen a vidékén a gyári munkásság is nagy számban vált a rossz viszonyok miatt munkanélkülivé s a magyar munkás mindenre használhatóságát mutatja, hogy ezek az egész életükben gyárakban dolgozó emberek egyszerűen pompásan beváltak kubikusnak.

A »Gazdasági Reformterv«

apostolai harcok hevíletükben oly oldalról mutatkoztak be egy kezünkbe akadt „Uj korszak” elnevezésű újságunkban, amelyről tanulságos megemlékezni. Hosszúra eresztett cikk keretében foglalkoznak Mayer János ny. földművelésügyi miniszter mezőtárkányi beszédének avval a részével, ahol kitért a Bell-féle „Gazdasági Reformterv” elméletére és elmondta komoly, gyakorlati véleményét róla. Az elvek egymásközi vitájában ez oly természetes és szükséges, hogy ezért tiszteltetlenséggel szoktak adózni a szembekevert vitázók egymásnak, már önmaguk becsüléséért is. A „Gazdasági Reformterv” hirdetői, ugylátszik, ezt nem ösmerik, mert oly hangon tartott cikket, mint amely az „Uj korszak”-ban jelent meg, csak arról tanuskodhat, hogy valóban új korszakát akarják bevezetni az iskolázatlan elvi, politikai érvényesülésnek. Mentségükre nem fog szolgálni az, hogy minden elgondolásuk elbírálását csak a nemzet összességére bizzák és a szaktekin-télyek ellen védekeznek, mert a megreformálendő nemzetek az egész világon mégis csak a szakterületektől várják a sors fordulását és ezért a gyakorlati szakszerűség nem ártana a reformterveknek sem...

A Spolarichék esete...

Rendkívüli idők teremtik a rendkívüli helyzetet — és néha a nem várt, azelőtt híhetetlennek tartott megoldásokat is. Itt a fővárosi Spolarichék esete, ami mindenekelőtt való módon megfontolandó. A kávé Spolarichék súlyos fizetési zavarok közé jutottak. Vendéglői üzemiüket nemrég árverezték el, s még mindig óriási összeggel tartoztak. Megbízta ügyvédjüket, hogy lépjen érintkezésbe a hitelezőkkel, mert bár minden jószándékuk megvan, nem tudnak egyelőre fizetni. S mi történik ezen a hitelezői értekezleten? Az, hogy a hitelezők spongyát fognak és letörlik a cég tartozásait, hogy Spolarichék ismét megkezdhesék a munkát és mint új vásárlók jelentkezhesenek a piacon. Spolarichék néhány óra alatt 200.000 pengő adósságtól szabadultak meg. A nemzeti vagyon pedig erősebb lett egy ismét életképes üzemen, amely sok embernek ad továbbra kenyert. Nem csodálatos és gondolkodásra készítő eset-e ez? És egyszerű, mint a Kolumbusz tojása. Csak okosság és belátás kell hozzá. Csak oda kell vágni az asztalhoz... Lehet, hogy ez az a módszer, amellyel az „új világot” felfedezik...

Megindult a jelentkezés a német- és olaszországi, valamint a belföldi gazdaifjusági csereakciókra

Felhívás a volt csereifjakhoz

Most, hogy megindultak a Faluszövetség folyó évben rendezendő csereakciójára szóló jelentkezések, örömmel látjuk, hogy a volt csereifjak magukévá tették a Faluszövetségnek oly sokszor hangoztatott azon kívánását, hogy igyekeznek minden külföldön járt magyar gazdaifju a következő esztendőben családjából, vagy családi köréből ajánlani valakit a csereakcióban való részvételre, mert külföldön szerzett tapasztalatait úgy tudja legjobban értékesíteni saját maga és a gazdaközönség javára, ha a haladó gazdálkodásnak minél több hivat szerezt. Régi közmondás, hogy egy fecske nem csinál tavaszt, ezért egy gazdaifju sem tudja egyedül, külföldön szerzett gyakorlati tapasztalatait átvenni úgy, hogy az széles körben elterjedjen, ha nincsenek barátai, akik szintén lelkesedéssel végzik az uttörő nehéz, de később hasznos jelentő, áldásos munkáját.

Gondoljatok csak vissza kedves, fiatal gazdatársaim külföldi tartózkodástok idejére, amikor a német- és olasz falusi gazdavezetők maguk köré gyűjtötték a falu gazdáit és földműveseit abból a célból, hogy közösen tanulmányi kirándulást tegyenek. Így alkalmat adtak gazdálkodó társaiknak, hogy valamely ujtásról személyesen meggyőződjenek és ezzel kapcsolatban gondolataikat egymással kicsereijék. Így terjednek ott a hasznos ujtások községről-községre, míg azután rövidesen az egész ország területén meghonosodnak.

Kedves, fiatal gazdatársaim, ne feledjétek el, hogy ti a magyar földműves- és gazdatársadalomnak uttörő, fiatal tagjai vagytok és reátok fontos kötelességek várnak, hiszen ti már ismeritek a külföldi gazdálkodók életét és tavasztól ősziig együtt dolgoztatok a német és olasz gazdacsaládok tagjaival. Benne éltetek az idegen család környezetében, ahol alkalmatok volt mindazt meglátni, aminek egy életen keresztül nagy hasznát vesztetek. Ti olyan kincsekkel tértetek haza, amelyet tűz és víz nem pusztíthat el, de amelynek felhasználásával egy egész ország földműves- és gazdatársadalmának érdekeit szolgálhatjátok.

A Faluszövetség a volt csereifjak által ajánlott jelentkezőket okvetlenül fel fogja venni, mert jól tudja, hogy csak olyanokat fognak ajánlani, akik minden tekintetben alkalmasak arra, hogy külföldi tapasztalataikkal hazatérésük után előnyére váljanak a magyar földműves- és gazdatársadalomnak.

Kívánatos ezért, hogy a jelentkezők mielőbb forduljanak a Faluszövetség-

hez (V., Báthory-u. 24.), ahonnan a szükséges nyomtatványokat címükre megküldik. A csoportok március végén és április elején indulnak a Faluszövetség tisztviselőinek kíséretében külföldre. Meg vagyok győződve róla, hogy minden volt csereifju igyekezni fog a legjobb barátját hozzájutatni a csereakció révén azokhoz az értékes tapasztalatokhoz, amelyekben neki is része volt. A jelentkezési határidő február hó 15-ike.

Gazdatársi üdvözléssel és szeretettel köszönt mindnyájatokat

Tölgyes István dr.,
a Faluszövetség igazgatója.

Állatkivitelünk 1933-ban emelkedett

A múlt év marhakivitele harmadrésszel haladta túl az 1932. évi kivitelét. Ennél kedvezőbb képet mutat az 1933-as év sertéskivitele, amennyiben ezen a téren mintegy 50 százalékos fejlődés mutatkozik. Ló kivitelünknel az előző évi mennyiségnél mintegy 3500 darabbal többet exportáltunk. Juhkivitelünknel az egész kivitt mennyiség fájdalom, majdnem 50 százalékkal alatta marad az 1932-es kivitelnek.

Magyar kir. Osztálysorszájték
Az V. osztályú főhúzások
február 8-tól március 13-ig
tartanak.
Elérhető legnagyobb nyereséggel
500.000 Pengő.
Vegyes vagy rendeljen
a főhúzásokra
Töröknel
mielőbb sorsjegyet.
A főhúzások egész tartamára
érvényes sorsjegyek vételára:
Egész P. 120.- Fél P. 60.-
Negyed P. 30.- Nyolcad P. 15.-
Az eredeti sorsjegyek
bankházunkban vásárolhatók,
vagy az összeg előzetes beküldése mellett megrendelhetők.
Török A. és Tsa.
Bankház r.t.
Budapest IV. Szervita-tér 3.

MINDEN ÚJ

ELŐFIZETŐ

a falusi
polgár tá-
borát erősíti!

VILÁGKRÓNKA

A kisantant külügyminiszterei január hó 22-én Zúgráiban összeültek és az általános politikai helyzetéről, a leszerelés kérdéséről és a kisantant-államoknak szomszédaikhoz való viszonyáról folytattak eszmecsereket. A kiadott jelentés szerint a három külügyminiszter azonos nézetet vall valamennyi kérdésben.

Suvich olasz külügyi államtitkár az elmúlt héten Bécsben tartózkodott, ahol tárgyalásokat folytatott Ausztria független és nyugodt életének biztosítása céljából.

Az olasz képviselőházat a király feloszlatta. Az új választásokat március hó 25-ére írták ki. A feloszlató rendeletnek az a jelentősége, hogy az új képviselőház a legújabb, ugynevezett korporációs (testületi) törvény alapján ülhesse össze.

Mandzsuoiko állam köztársasági elnökét, Pu-Jit, január hó 20-án Mandzsuria és Mongolia császárává kiáltották ki. Az új császár koronázása március eszején lesz Csan-Csungban, óriási fény és pompa közepette.

A genfi leszerelési értekezlet elnöksége február hó 13-ára napolta el üléseit az ismételen eredménytelen tárgyalások miatt.

Halálra gázolta a villamos Dókus Ernő

Megdöböntő gyász érte a magyar református egyházat. Dókus Ernő, az egyház egyik kimagasló egyénisége, villamoszerencsétlenség következtében meghalt. Január hó 17-én délután a Kálvin-téren érte a katasztrófa a 82 esztendő öregurat. A mentők előbb a Rókus-kórházba, majd a Pajor-sznanatóriumba szállították, segíteni azonban már nem lehetett rajta és este 11 órakor koponyarepedés következtében elhunyt.

Dókus Ernő a magyar közéletben fényes szerepet töltött be. Volt főispán, főrend, országgyűlési képviselő és a magyar reformátusság egyik legkiválóbb vezetője, aki tavaly is a református egyetemes konvent elnöke volt. Horthy Miklós Kormányzó Ur, Gömbös Gyula miniszterelnök, Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter táviratban fejezték ki részvéteket a református konvent elnökségének. Az elhunytat január hó 20-án becsuatták el a Kálvin-téri templomból. A becsuattatón megjelent Horthy Miklós Kormányzó Ur is. A szertartás után a koporsót kivitték a Keleti pályaudvarra és Sátoraljaúj helyre szállították, ahol január hó 22-én helyezték a családi sírboltban örök nyugalomra Dókus Ernőt.

Igen nagyszámu, kiváló minőségű tenyészállatanyaga lesz az Országos Mezőgazdasági Kiállításnak

Az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőse megkezdte a kiállítás tenyészállatcsoportjába január 15-ig történt bejelentések feldolgozását és összegezését. Örömmel állapítható meg, hogy a nagyszámu bejelentés meghaladja a mult évi kiállítás sikere alapján fokozott várakozásokat is, az összes állatfajok csoportjában jóval több állatot jelentettek be, mint amennyit a mult évben kiállítottak: a szarvasmarhákul közel 200 darab a szaporulat, a sertések csoportjában a mult évi anyagnak körülbelül két és félszeresét jelentették be, ugy, hogy a rendezőség — régebbi elvi határozatahoz ragaszkodva — ezekben a csoportokban a kiállítható állatok számát — az irányított értékesítés elveinek megfelelően — kedvező árak elérése érdekében mérsékelni fogja. A

ló- és juhcsoprtban, a keretek teljesebb tétele érdekében, a kevésbé felkarolt fajtákból még elfogad a rendezőség korlátolt számu bejelentést, szarvasmarha- és sertésbejelentéseket azonban már csak esetleges lemondások vagy állategészségügyi zárlat folytán keletkező kimaradások pótlására vesz előjegyzésbe. A hizott állatok kiállítási csoportja ugyancsak jóval népesebb lesz a mult esztendeinél.

A bejelentett tenyészállatanyag minősége is igen kiváló, az összes ismert vezető tenyészetek és a nevesebb köztenyésztési körzetek is szerepelni fognak a tenyésztő szervezetek közreműködésével gondosan kiválogatott állataikkal. Már minden jel arra vall, hogy az idei kiállítás felül fogja mulni a tavalyit.

309 vers érkezett a VASÁRNAP pályázatára

Mult évi, december hó 24-iki, karácsonyi számunkban hirdettük ki verspályázatunkat: *Ki írja a legszebb magyar dalt?* címmel. A pályamunkák beküldésének határidejéig, december hó 21-ig 68 pályázó 309 verset juttatott el hozzánk. Ez a két szám legvérmesebb várakozásainkat is felülmulta. A pályázat iránt megnyilvánult óriási érdeklődés azt igazolja, hogy a pályázat tárgyát helyesen választottuk meg. Erről egyébként a pályázók lelkes és hálás sorai is biztosítottak bennünket.

Abból a célból, hogy a pályázók meggyőződést szerezhessenek munkáik beérkezése felől, alább közöljük a verspályázaton résztvevők névsorát:

Ifj. Antók Imre (Poroszló); ifj. Barta István (Csermely); ifj. Benedek Sándor (Uszd); ifj. Bende Béla (Olesvaapáti); Bécs János (Szilvagy); Bíró István (Gyula); Bognár János (Gyékenyes); Borics István (Sirok); Büi János (Kocs); „Csak csöndesen” jelígyével (Orosháza); Csankó Kálmán (Rózsafa); legifjabb Csányi József (Miháld); Cser János (Vép); Csikai Ferenc (Tiszaladány); ifj. Csikány Sándor (Kosd); Csépai Mihály (Csongrád); Csipszer Károly (Ábrahámhegy); Csörgei Károly (Garabonc); Demeter József (Mezőkövesd); Együd József (Perőcsény); Faragó Károly (Bócsa); Fodor József (Visznek); Furka András (Dévaványa); Fülöp Imre (Endrőd—Kondoros-tanya); Gál József (Vargaszeg); ifj. Józsa Lajos (Tiszaderzs); ifj. Horváth György (Nagybátony); Hegyi Géza (Alsódörgicsse); Hevér József (Tarnaörs); özv. Hosszu Józsefné (Dióviszló); Kamu Juliska

(Vejeti); Kardos István (Foktó); Karly Gyula (Sóly); Kelemen László (Szentegát); Kiss Sándor (Nagyacsád); Kiss S. János (Tác); Kiszner János (Kistelek); Koczáni István (Szellő); ifj. Komjáti Antal (Gyöngyöshalász); ifj. Kovácsy Zoltán (Heves); Misák Ferenc (Alberti-Irsa); Molnár Ferenc (Csorna); Móritz István (Boba); ifj. Nagy Lajos (Pécel); Oszkó Ferenc (Nagygörbő); Pálinkás Béla (Szombathely); Ragyogó Lőrincz Pál (Budapest); Rakaczki József (Gagyapáti); ifj. Rakk István (Székesfehérvár); Robotkay Lajos (Tar); Sajgó Gyula (Bakonya); Simon József (Hegymagas); ifj. Szabó Lajos (Somogyszentimre); Szeles Gyula (Szöreg); Székely József (Budapest); Szerető Sándor (Békés); Szilágyi Ferenc (Békéscsaba); Szilágyi Magda (Kosd); Szücs Imre (Hódmezővásárhely); Szücs János (Pereked); Takács Rezső (Bogyoszló); Táor István (Csepel); Tóth Benkő Sándor (Zalaszabar); Tóth István (Tiszaalpar); Török Sándor (Jászfelsőszentgyörgy); Tulipán István (Szentes); Vecsei Dezső (Kisbodak); Vörös Vince (Kisbicsérd).

A pályázat óriási anyagát négytagu bírálóbizottság fogja gondosan és a legnagyobb lelkiismeretességgel megbirálni. Ez a munka természetesen jelentékeny időt vesz igénybe, mégis reméljük, hogy a pályázat kiírása alkalmával megígért időpontban: a VASÁRNAP február hó 25-iki számában közzétehetjük a bírálóbizottság jelentését, a díjazottak névsorával együtt.

A Mezőtárkányi Gazdakör tizéves fennállása

Vasárnap, január hó 21-én ünnepelte a mezőtárkányi gazdakör tizéves fennállását. Az ünnepségre a szomszéd községek gazdaközönsege is nagy számban gyűlt össze. A gazdakört annakidején Mayer János ny. miniszternek, a kerület népszerű képviselőjének segítségével és támogatásával építették fel. A tágas nagytermet színültig megtöltötte az ünneplő közönség, amelynek soraiban ott láttuk *Hetényi Imre* dr. pápai kamarás, plébánost, *Erdélyi Ferenc* főjegyzőt, valamint *id. Mezei Ferenc* vezetésével a község összes lakosságát, továbbá *Atány, Fűzesabony, Besenyőtelek, Kömlő, Kompolt, Kápolna, Dormánd, Kerecsend, Kál, Sarud, Tarnabod* községek kiküldöttét.

Az ünnepség a mezőtárkányi dalárda énekével kezdődött, majd *Hetényi Imre* dr. hazafias, mély gondolatoktól átszőtt beszédet tartott, hangoztatva az összefogás és a gazdasági szervezkedés szükségességét.

— A mai időkben, — mondotta — nagyon fontos, hogy a falu népe megértse egymást, mert a felforgató, nemzetietlen törekvésekkel szemben csak így állhatja meg a helyét. A falu a nemzet védőbástyája és ezt a bástyát erősíteni kell egyrészt azzal, hogy a vallásos és hazafias gondolatot még jobban elmélyítjük népünk lelkében, másrészt pedig a gazdasági szervezkedés keretében igyekszünk érdekeiket megvédeni.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Szekeres László* dr., a Faluszövetség főtitkára *Mayer János* ny. miniszter üdvözlését tolmácsolta, kiemelve azt a nagy munkásságot, amelyet *Mayer János* nemcsak a kerület, hanem az egész ország kizsáka- és földműves társadalmának érdekében kifejt. Majd a kerületet igen érdeklő dohánybevéltési ügyekről szólt, közölve a jelenlevőkkel, hogy *Mayer János* eljárta az illetékes tényezőknél abból a célból, hogy a dohány leminősítése helyesbítették és a beváltott dohány után így megállapítandó magasabb árak különbözését a termelők javára minél előbb kifizessék. Ez a kérdés egyébként nemcsak a kápolnai választókerület dohánytermelőinek kérdése, hanem az egész országé, mert olyan alacsony dohánybevéltési árak mellett, mint az ideiek, sem a gazdaközönség, sem a dohánykertészek számításait nem tudják megtalálni. Végezetül a gazdafront kiépítésére hívta fel az egybegyűlteket figyelmét, hangsúlyozva, hogy a falu nehéz helyzetét csak akkor tudunk segíteni, ha magunk fogjuk meg a falu kátyuba rekedt szekerének a rudját és közös akarattal igyekszünk azt kiemelni.

Ezután *Rubovszky György* tanító beszámolt arról a munkásságról, amelyet Mezőtárkány községben az értékesítés terén kifejtett. Ez a mozgalom, amely hivatva lesz a gazdák termelvényeit szövetkezeti formában értékesíteni, még csak az első lépéseket teszi, azonban óvatos, szakszerű és hozzáértő vezetést követően komoly eredményeket is elérhet. A gazdaközönség megértő figyelemmel hallgatta az előadó fejtegetését. Majd *Nemes János* kömlői igazgató szólt arról, hogy más községekben is meg

kellene alakítani a gazdák értékesítő szerveit. *Györffy Józsa*gfelügyelő a gazdatitkári intézmény szükségességét fejtegette, hangsúlyozva, hogy a jegyzők mellett gazda-tanácsadók is legyenek a falvakban, hogy így gazdasági téren is tervszerűen haladhassunk előre. Ifj. *Mezei* a megértés és összefogás fontosságát hangoztatta, majd *id. Mezei Ferenc* gazdaköri elnök a minden tekintetben szépen sikerült gyűlést bezárta azzal, hogy az újabb elkövetkezendő tiz esztendőben még nagyobb eredményekről számolhasson be a jubiláló gazdakör.

Az egybegyűlt gazdák a Himnusz eléneklése után visszatértek községeikbe. Sz. L.

Önerejéből épített kulturházat az apagi Faluszövetség

Január hó 21-én, vasárnap tartotta az apagi Faluszövetség évi rendes közgyűlését, melyen a központ képviselőjében *Wieser Béla* titkár vett részt. *Radnay László* főjegyző, ügyvezető-igazgató a betegesen fekvő elnök távollétében megnyitotta a közgyűlést és az elnöki jelentés során ismertette a Szövetség elmúlt évi munkásságát. A zárszámadás és költségvetés jóváhagyása után előterjesztette a kulturházépítésre vonatkozó elnöki jelentést. A jelentéshez elsőnek *Wieser Béla* titkár szólt hozzá:

— Örömmel és megelégedéssel hallgattuk végig a jelentést, — mondotta — amelyből egy évtizedes, kitartó munkának története tárul elő, bizonyosságául annak, hogy a mai ne-

hez viszonyok közepette is eredményeket érhetünk el céltudatos törekvéssel. Tíz évvel ezelőtt, amikor *Radnay* főjegyző ur felvetette a kulturház létesítésének gondolatát, csak kevesen bíztak annak sikerében. És ime a gondolat valóra vált: a község legszebb részén felépült a kulturház; az építkezéshez szükséges tőkét a Faluszövetség tagjai önerejükkel teremtték elő. Igen nagy érdemei vannak *Radnay László* főjegyzőnek, aki egy pillanatig sem csökkenő energiával vezette az ügyeket és biztatta a csüggedőket a nemes cél érdekében. Amikor a szükséges készpénztöke már együtt volt, a választmány tagjaival együtt végigjárta a községet és mindenkit felhívott, hogy a szükséges napszámot és igásfuvar-

Az apagi Faluszövetség választmánya

Első sor balról jobbra: *Kiss Ferenc*, *Szentiványi Jenő*, *Radnay László* főjegyző, *Marikovszky Gábor*, *F. Biró Sándor*. Második sor: *Vitális Péter*, *Madácsi János*, *Kiss Gy. József*, *Kántor Ferenc*, *Péter József*.

kat ajánlják fel díjtalanul. Négy-száznál több napszám, százötven igás-fuvar felajánlása révén sikerült 8000 pengő tőkével egy felépíteni a kulturházat, hogy egyetlen fillér adósság sem terheli.

— Otthont kapott tehát a *Faluszövetség* Apagyon. A kulturházban a közeljövőben megindul a kulturális munka a község lakóinak szellemi és anyagi javára. A *Faluszövetség* központja meleg szeretettel köszönti az apagyai *Faluszövetség* minden egyes tagját, elismeréssel adózik az alkotókészségért, háláját fejezi ki Rad-

nay László főjegyző urnak és arra kéri őt, hogy mint a múltban, ugy a jövőben is hasonló szeretettel és megértéssel vezesse az apagyai Szövetség ügyeit.

A közgyűlés egyhangu lelkesedéssel ünnepelte Radnay László főjegyzőt és érdemei elismerésül örökös ügyvezető igazgatónak választotta meg.

A tisztújítás során az elmúlt évi tisztikart választotta meg változatlanul a közgyűlés. A kulturházat ez év május havában avatják fel és adják át rendeltetésének.

cellára, abban olyan változás áll be, ami például arra is alkalmas, hogy egy elektromos áramkört zárjon és ezáltal a *fotocellához* kapcsolt elektromos készüléket működésbe hozza.

Igy ez természetesen nagyon egyszerűnek látszik, de nagy elmének kellett lenni annak, aki ezt ki tudta találni. Ma már ugy megünk el az ilyenfajta készülékek mellett, mintha semmi különös sem volna benne.

Kitűnő eredményt értek el az ilyen készülékekkel a nagybankok pánccél-szobáinak biztosításánál. A dróttal felszerelt elektromos riadócsengőknek mindig megvolt az a hibájuk, hogy a betörők felfedezhették a drótokat, s ha azokat elvágták, a riadócsengő nem működött. A láthatatlan sugár sokkal jobb őrizője a pánccél-szekerénynek, hiszen a betörő sohasem tudhatja, hogy mikor kerül a sugár útjába, amivel azonnal működésbe hozza a riadó-készülékeket.

A technika fejlődésével már nemcsak ilyen nagy értékek és nagy érdekek védelmében és szolgálatában alkalmazzák a láthatatlan zárat. Az ilyen készülékek ma már nem tulságosan drágák, ugy, hogy másutt is alkalmazhatók. Például nézzük egy nagy vendéglőnek a konyháját, amelynek az étterembe vezető ajtaját nem lehet állandóan nyitva hagyni, nehogy az étel-szag az egész éttermet megtöltse, viszont azt sem lehet kívánni, hogy a tányérokkal megrakott pincérek maguk nyitogassák az ajtót. Tehát nem marad más hátra, mint egy külön alkalmazott, aki az ajtót nyitogatja, vagy pedig a *láthatatlan zárt*, vagyis ebben az esetben helyesebben kifejezve az *önműködő ajtónyitó és csukó készülék*. Az étterembe vezető folyosón állítják fel a láthatatlan sugarakat vetítő készüléket, azzal szemben a fotocellát, s amikor a pincér az ajtó felé tartva keresztülhalad a sugár útján, a fotocella működésbe helyezi az ajtónyitó készüléket, ugy, hogy mire odaér, nyugodtan, kényelmesen kimehet rajta. Gyerekjáték volt már ezt a készüléket ugy megszerkeszteni, hogy bizonyos pillanatnyi időköz után az ajtót ismét becsukja.

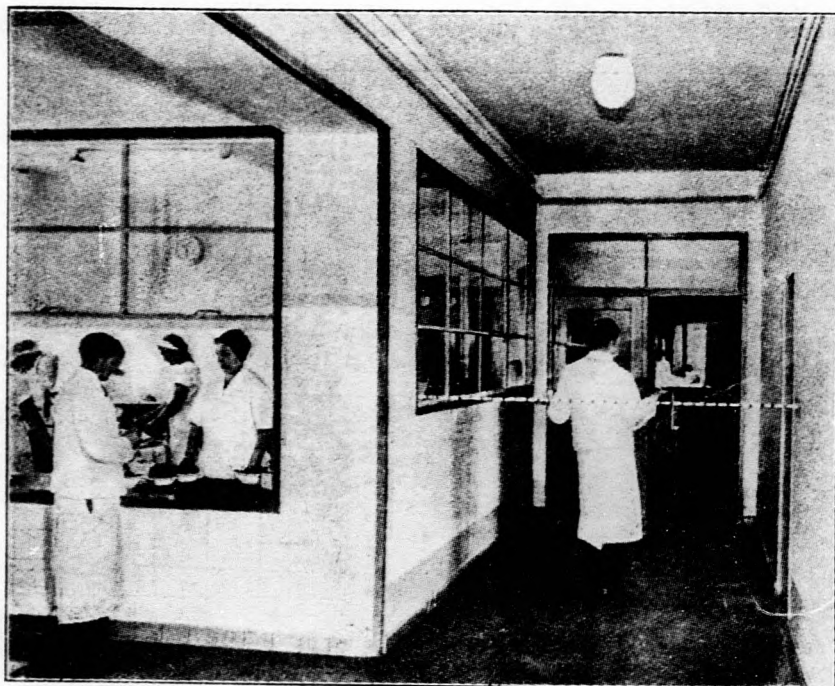
A láthatatlan sugár

Csaknem ugy hangzik ez, mint valami fantasztikus detektivregény címe és szinte már várjuk azokat az érdekesítő történeteket, amelyeket az író képzelete elének varázsol. Pedig egyáltalában semmi fantasztikus sincs ebben, a *láthatatlan zárt* valóban létezik, csak nem szabad ugy elképzelnünk, hogy valaki egy ócska lakatot akaszt az ajtóra s aztán valamilyen tréfáskedvű tündér láthatatlanná tevő sapkát tesz erre a lakatra, hogy azt senki meg ne láthassa.

Igy valóban mese volna, de ugy, ahogy azt a modern technikusok kitalálták és megszerkesztették, egészen természetes, sőt ma már nem is tulságosan új dolog a láthatatlan zárt. *Fénysugárból és elektromos készülékekből kombinálták össze, még pedig olyan fénysugárból, amely valóban láthatatlan az emberi szem előtt.* Ez pedig nem csoda, hiszen jól tudjuk, hogy vannak olyan sugarak, amelyeket az emberi szem nem képes érzékelni.

Ilyenek például az ugynevezett *vörösönneni és az ibolyántuli sugarak*. Ezeket a fénysugarakat azelőtt csak kísérleti laboratóriumokban állították elő és csak gyógyászati vagy tudományos célokra szolgáltak. Ma már helyet kérnek az iparban, sőt a mindennapi életben is.

A technikusok ugy szerkesztették meg a láthatatlan zárat, hogy egy bizonyos helyiség valamelyik pontján *vetítőkészüléket* állítottak fel, amely ilyen láthatatlan sugarakat bocsátott ki magából. Már most a sugár irányában bizonyos távolságra egy ugynevezett *fotocellát* állítottak fel, olyan készüléket, amely ezekre a láthatatlan sugarakra is érzékeny és reagál. Ilyen módon a vetítőkészülék és a fotocella között egy *láthatatlan vonal* képződött, a vörösönneni vagy ibolyántuli fénysugár útja. Ha tehát valaki keresztül-megy ezen a vonalon és a testével a sugár útját elfogja, tehát egy pillanattig megszűnik a sugár hatása a foto-

A láthatatlan sugár, melyet a szaggatott, fehér vonal jelez

Kunszentmárton kiállításra készül

Kunszentmárton község felkérte a Faluszövetséget, hogy ez év nyarán rendezzen kiállítást Kunszentmártonban. Január hó 17-én értekezlet volt ebben az ügyben Kunszentmártonban, amelyen Wieser Béla központi titkár vett részt. Előadása után az értekezlet egyhangu lelkesedéssel elhatározta, hogy *Kunszentmártonban a tiszaföldvári járás összes községeinek bevonásával augusztus 12—16 között gazdasági, kulturális, ipari, kereskedelmi és egészségügyi kiállítást* rendeznek. A szervezés munkája rövidesen megindul.

Ki helyesli az irányított gazdálkodás tervét?

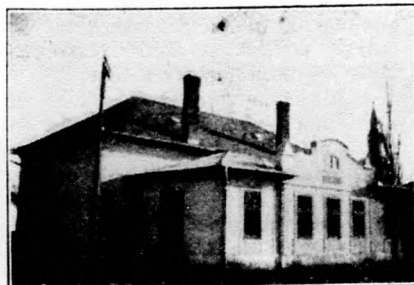
A VASÁRNAP második pályázata

Lapunk múlt évi, november hó 26-án megjelent 48-ik számában, nagynevű munkatársunk: Schandl József dr. egyetemi tanár tollából vezércikkben foglalkoztunk az úgynevezett *irányított gazdálkodás* tervével. Azóta a felvetett gondolatból célkitűzés, a célkitűzésből törvényjavaslat lett, melyet Kállay Miklós földművelésügyi miniszter a közeljövőben megküld a mezőgazdasági érdekképviseleteknek hozzászólás és állásfoglalás végett. Semmi kétségünk aziránt, hogy a miniszter a *Faluszövetségnek* is módot fog nyújtani arra, hogy észrevételeit e rendkívül fontos kérdésben megtegye és természetesen a *Szövetség a falusi kistermelők érdekeinek erőteljes hangsúlyozásával fogja előterjesztését elkészíteni.*

Az *irányított gazdálkodás* tehát már az ajtónkon kopogtat, hogy a mezőgazdasági termelés és értékesítés szörnyű összevisszaságában rendet próbáljon teremteni. Új gondolat, anélkül, hogy új volna. Ami új benne, az csak a neve. Nem új az *irányított gazdálkodás*, hiszen a dohány-, cukorrépa- és szesztermelést már régen irányítják, a kender, len és olajmagvak szerződéses termelése is ilyen módon történik. Ezt a már meglévő *termelési és értékesítési rendszert fokozatosan, mind több és több mezőgazdasági terményre kiterjeszteni, ez a mostani úgynevezett „irányított gazdálkodás” legfőbb célja.*

Mi ennek a rendszernek a lényege? *Bizonyos mezőgazdasági cikkeket (növény, állat, állati és növényi termék stb.) előre megszabott területen, előre meghatározott mennyiségben termelni és megállapított áron központilag értékesíteni.* Pontosan ugyanez a helyzet például a dohánytermelésnél: a dohánytermelőt nem érheti meglepetés, mert hiszen amit termelt, azt a dohányjövődék, — hacsak súlyos minőségi kifogások nem merülnek fel — minden körülmények között átveszi, tehát termésének értékesítésére nincsen gondja, mint gabonát, gyümölcsöt, zöldséget, állatot, tejet és ezer más termelő gazdatársának.

Mit remél és mit kíván az irányi-

Az apagyi Faluszövetség új székháza

tott gazdálkodás elérni? Meg akarja szüntetni a mezőgazdasági termelés mai szervezetlenségét; a termelés terén mutatkozó rendkívül káros rendtelenséget; az egyes cikkeken mutatkozó túltermelést és a nyomában fellépő árrombolást; bizonyos mezőgazdasági cikkeken még ma is fennálló külföldi behozatal megszorítását és fokozatos kiküszöbölését; végül meg akarja szervezni a külföldi értékesítést. Mindezt olyan módon, hogy előre megállapodik külföldi országokkal egyes mezőgazdasági cikkek bizonyos mennyiségének átvételére, itt benn az országban csakis ezt az értékesíthető mennyiséget termelteti és így megvédi a tömegeket attól, hogy — saját vesztükre — nagyobb, eladhatatlan mennyiséget termeljenek. Mindebből az következik, hogy az irányított gazdálkodás nem más, mint kartel, de a *mezőgazdaság kartelje az ipari és kereskedelmi kartelek ellen.*

Az irányított gazdálkodás nagyon tetszetősen hangzik és feltétlenül hasznára válik azoknak, akik egy-egy ilyen — irányított termelés alá eső — mezőgazdasági cikk *termelőinek sorába bejutnak.* De vajjon ki fog bejutni? Ez az a pont, amelyet mi a falusi kistermelők szempontjából aggályosnak látunk. Attól tartunk, hogy egyrészt a *szervezetlen falusi kistermelőket mellőzés fogja érni,* másrészt itt ismét *bőséges tere nyílik majd a protekciónak, baráti kapcsolatoknak és kijáróknak.* Továbbá fel fog merülni ismét a kifogás a falusi kistermelők cikkeinek *minőségével* szemben, holott ez ma már inkább csak ügyesen alkalmazott jelszó, mint igazság. A honvédelmi minisztérium például az elmúlt esztendőben körülbelül 1500 holdon, termelési szerződések alapján, *ricinusmagvakat* termeltetett és a *legjobb minőségű magvakat nem az uradalmak, hanem egy kisgazda termelte.*

Öt pályázati kérdés

A VASÁRNAP egyrészt módot kíván nyújtani olvasóinak arra, hogy az *irányított gazdálkodás* tervéhez hozzászóljanak, másrészt igen nagy fontosságot tulajdonít annak, hogy falusi kistermelő olvasóinak véleményét és állásfoglalását e gondolat-
tal szemben megismerje. Elhatároztuk ugyanis, hogy olvasóink észrevételeit, megjegyzéseit és gyakorlati megfontolásait egybefoglalva az illetékes körök elé terjesztjük, hogy e körök közvetlenül is megismerhessék a falusi kistermelők kívánságait az irányított gazdálkodással kapcsolatban.

Ebből a célból második pályázatunkat az irányított gazdálkodás gondolatának szenteljük.

A pályázat öt kérdése így hangzik:

1. Helyesnek tartja-e az irányított gazdálkodás tervét?
2. Ha igen, miért? (Vagy: Ha nem, miért?)
3. Milyen terményeket vonna legelőbb az irányított gazdálkodás alá?
4. Hogyan vehetne részt a falusi kistermelő az irányított gazdálkodás alá eső cikkek termelésében?
5. Hogy képzelel el az irányított gazdálkodás megvalósítását?

Erre az öt kérdésre kér választ a pályázat, még pedig a következőképpen:

A pályázó elővesz egy iv papírost. Legfelül ráírja tintával ezt a mondatot: *A VASÁRNAP pályázata.* Ezután következnek a kérdések és alattuk a megfelelő válaszok.

Az első kérdésre egyszerűen *igen-nel*, vagy *nemmel* válaszol a pályázó; itt indokolás nincs. A második kérdésre adott válaszban a pályázónak röviden, tömören, világosan és egyszerű mondatokban meg kell okolnia, hogy miért helyesli az irányított gazdálkodás tervét, vagy pedig miért veti el. A pályázó a falusi kistermelő szempontjait és érdekeit tartsa szem előtt, ne kalandozzon el másfelé. Bennünket ezuttal a falusi kistermelő gyakorlati megfontolásai érdekelnek, semmi más. Ha vaiaik a második kérdésre *nemmel felelt* és tagadó álláspontját megokolta, pályamunkáját befejezte. A harmadik és az utána következő kérdésekre csak azok felelnek, akik a második kérdésre *igen-nel válaszoltak.* A harmadik kérdés válaszában meg kell jelölni azokat a mezőgazdasági terményeket, melyeknek eddigi korlátlan termelését a pályázó megszorítaná, azaz „irányított gazdálkodás” alá vonná. A negyedik kérdés meglehető-

Radnay László főjegyző,
az apagyi Faluszövetség igazgatója.

sen fogas; itt kell a pályázónak megmondani, hogy a falusi kistermelő miként részesedjék az irányított gazdálkodás előnyeiben. Ha például a jövőben — mondjuk — Németország, termelési szerződés alapján, ötezer holdon lenmagot termeltet velünk, hogy kapcsolódjék ebbe a szervezetlen kistermelő és általában ki és milyen elv alapján kapjon részt az ilyen fajta szerződésekből? Az ötödik kérdés végül arra kér választ, hogy a pályázó milyen módon valósítaná meg az irányított gazdálkodást; külön szervezet állítana-e fel, ha igen, milyen hatáskörrel ruházná fel ezt az új hivatalát; ha nem, a meglévő gazdaszervek közül melyikre bízna a lebonyolítás munkáját?

A pályázat feltételei

A pályázaton résztvehet bárki, *de az azonban csak előfizető nyerhet.* Kérjük a pályázókat, hogy munkáikat, *lehetőleg tisztafehér papírlapra, tintával és különös gondossággal írják le.* A kérdések és a rájuk adott válaszok befejezése után a pályázó írja le a *kelteztést; olvasható aláírását; foglalkozását; ha birtokos: birtokának nagyságát; életkorát; iskolai végzettségét és végül pontos címét* (helység, házsám, utolsó posta, megye.)

A pályamunkák elkészítésére *három hetet* adunk, a beküldési határidő tehát

1934. évi február hó 18-ika.

Elkésve érkező és a feltételekhez nem ragaszkodó pályamunkákat nem veszünk figyelembe. *A pályamunkák közül az öt legsikerültebbet értékes jutalomban részesítjük.*

A pályázat résztvevőinek névsorát a **VASÁRNAP** február hó 25-iki, a pályázat eredményének kihirdetését pedig a március hó 25-iki számában tesszük közzé. A jutalmazott munkákat leközöljük a **VASÁRNAP**-ban.

Kérjük a gazdasági kérdések iránt rendkívül nagy érdeklődést tanúsító olvasóinkat, vegyenek részt minél számosabban komoly megfontolást és elmélyedést igénylő pályázatunkon, hogy az illetékes körök elé *büszkeséggel terjeszthessük a falusi kistermelők állásfoglalását az irányított gazdálkodás tervével szemben.*

GAZDATUDÓSÍTÓ

A magyar-német lenmagszerződés állása
Az export-lenmagra folyó magyar-német szerződéses tárgyalások már előrehaladott stádiumban vannak. Magyar részről nagy érdeklődés mutatkozik és a *németek által kilátásba helyezett szerződéses területet túl is jegyezték.* A lenmagtermelésbe bekapcsolódní óhajtó gazdák tájékoztatására illetékes helyről azt közlik, hogy a *végleges szerződést a német megbízottak még nem írták alá.* Jelezték azonban, hogy az valószínűen már

a legközelebbi jövőben meg fog történni és így a kivitelre vonatkozó további lépésekre is sor kerül. Ugyanakkor gondoskodás fog történni kellő mennyiségű és minőségű vetőmagról.

A földmivvelésügyi miniszter a Duna-Tisza csatornáról

Kállay Miklós földmivvelésügyi miniszter leíratot intézett Csongrád megyéhez. A leírat szerint a *Duna-Tisza csatorna* vonalvezetését és tiszai torkolatát az országos szempontok figyelembevételével meg kell határozni. A kormány lehetőleg igyekezní fog kielégíteni *Csongrád* megye helyi érdekeit is. Közli a miniszteri leírat, hogy *ebben a kérdésben egyes munkák még nincsenek a kivételre kellően elkészítve, tehát be kell várni az ezekre vonatkozó folyamatban lévő tanulmányok és tervek befejezését.*

Lenesevetőmagot ad a földmivvelésügyi minisztérium

A földmivvelésügyi minisztérium vetés céljára az idén is ad lencsét 5—10 mázsa tételekben. A kifizetés készpénzben, vagy kedvezményes uton, kamatmentes hitel, esetleg negyedrésszel nagyobb természetbeni visszaszolgáltatás mellett lehetséges. A minisztérium fajtaösszehasonlítás céljából is juttat 4—5 fajta vetőmagot a gazdaságoknak. Bővebb felvilágosítással az illetékes mezőgazdasági kamarák szolgálnak.

Juniushan lesz a budapesti nemzetközi mezőgazdasági kongresszus

Junius hó 13. és 20-ika között rendezik Budapesten a *nemzetközi mezőgazdasági kongresszust.* A kongresszus védnöke vitéz nagybányai *Horthy* Miklós kormányzó. A szervezőbizottság élén *Schandl* Károly dr. ny. államtitkár áll, alelnöke *Serbán* Iván dr., a Külkereskedelmi Hivatal alelnöke, titkára *Siegescu* Miklós dr. miniszteri titkár. A kongresszust június hó 14-én az Akadémia dísztermében fogják megnyitni. A munkarend pontjai között szerepel a *szőlőgazdaság* kérdése is, amely először kerül ezen a fórumon megvitatásra. Magyar részről *Dicenty* De-

zso, az Ampelológiai Intézet igazgatója tart előadást. A kongresszuson előreláthatóan 6—800 *külföldi szaktekintély fog résztvenni.*

Zárt termelési terület lesz a szegedi és kalocsai paprikavidék

A földmivvelésügyi minisztériumban már hosszabb idő óta folynak a tárgyalások abban az irányban: hogyan lehetne legkedvezőbben megoldani a *magyar paprikatermelés válságát.* Ma az a helyzet, hogy az évek szerint változó konjunktúra a termelés mennyiségét szeszélyesen befolyásolja és az ország más részein termelt gyengébb minőségű paprika káros versenyt támaszt a *szegedi- és kalocsai paprikának.* A földmivvelésügyi minisztériumban most folynak az előkészítő munkálatok annak a rendelkezletnek, amely a *szegedi és kalocsai paprikavidéket zárt területté fogja nyilvánítani.* Magyarország belföldi fogyasztása évenként mintegy 200 vagon, exportra pedig 120—130 vagon kerül. A jelenlegi helyzetben tehát nagy általánosságban meghatározható a *termés mennyisége.* A földmivvelésügyi minisztérium rendelete a *termelést és kikészítést Szeged és Kalocsára összpontosítja.* Az ország egyéb helyein tehát paprikát kereskedelmi célokra termelni nem lehet. Ezzel az összpontosítással elejét lehet venni a *káros és árromboló túltermelésnek.* A rendelet másik fontos intézkedése, hogy *érdekszövetségbe kényszeríti a paprikatermelőket és a szövetségben belüli kioktatja őket a jobb és okszerűbb termelés módzataira.*

Tavaszi haszonállat-vizsgálat

A tavaszi haszonállat-vizsgálat tárgyában a földmivvelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben úgy intézkedik, hogy az idei kötelező állatvizsgálatot a közlegelőkre való kihajtás előtt kell megtartani. A szokásos intézkedések során utasítja a helyi hatóságok vezetőit, hogy a *három éves és ennél idősebb kancákat tenyésztési szempontból osztályozzák,* hogy számukat és minőségüket a minisztériummal közölhessék.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A hüvelyesmagvak mint abraktakarmányok

Többször utaltunk e rovat hasábjain arra, hogy az állati tápanyagok közül különös fontosságuk az ugynevezett fehérjék. Ezekből épül fel az állati szervezet milliárdnyi sejtje és ezekből készíti a tőgy a tejben levő kazeint (sajtanyag) és albumint. Ezért írják elő a takarmányozástani könyvek, hogy a fejlődő (növedék) állatok és a tejelő anyák táplálásánál a kellő fehérje biztosítását el ne mulasszuk.

Az állati takarmányok közül jelentékeny mennyiségű fehérjét tartalmaznak a lucerna, borsó-, búkköny- és baltacimszéna (15—10%), az olajpogácsák (25—38%) és a hüvelyesmagvak, azaz a borsó, lóbab, bab, búkkönymag (20—22%), a szójabab (34%) és csillagfürt (27%).

Mint hogy az olajpogácsák rendszerint drágábbak, mint a sajáttermelésű hüvelyesmagvak, az utóbbiaknak a mai pénzülköz világban nagy jelentőségük van. Az alábbiakban közöljük *Zaitschek* Arthur kísérletiügyi igazgató összeállítását arról, hogy a különböző hüvelyesmagvakat milyen állatokkal és mekkora adagokban etethetjük, amikor az állat egészsége és termelése nincs kockára téve.

A *borsó* naponta és fejenként dara alakjában fejőstehénnek 2 kg-ig, hízó marhának, ígáslónak, szoptató kocának, növedékmarhának és csikónak 0.75, angol süldőnek 0.5 kg-ig emelkedő mennyiségben adagolható.

A *lóbabot* és *lencsét* minden állat nagyon szívesen eszi. Ebből ugyanakkora adagok etethetők, mint a borsóból.

A *babot* már kevésbé szívesen fo-

gyasztják állataink. Ha nem tudjuk étkezési célokra eladni, akkor darált állapotban igáslónál, ökörnél 20, tehénél 10—15, juhoknál és növendékeknél 5—10%-a lehet az abrakadagnak; sertéssel csakis főtt állapotban etethető a bab, de még így se etethetünk malacokkal a napi abrakmennyiség 10%-ánál többet.

A *szójabab* fejőstehenekkel 1.5 kg-ig, sonkasüldővel nyersen (zuzva vagy darálva) 0.1, főzve vagy pörköltten 0.3 kg-ig emelkedő mennyiségben etethető fejenként; szoptató kocával 0.5 kg-ig etethető, de csakis főtt vagy pörkölt állapotban.

A *csilagfürt* magját kesertelenítés nélkül csak a juh fogyasztja el 0.25 kg mennyiségben. Kesertelenítés után kifejlődött marhával 4 kg-ig, borjuval 1 kg-ig terjedő mennyiségben etethető.

A *bükkönymag* szarvasmarhánál és lónál az abrak egynegyed részét adja.

Csemege- és borszőlő szaporítása nyakoltás után

Azt a törvényt, hogy a történelem ismétlődik, talán a legujjabb annyira elterjedt szőlőnyakoltási szaporításmód igazolja. Ugyanis 60—70 évvel ezelőtt Baranyában, Pestmegyében és Hevesmegye egyes falvaiban már *előszeregettel végezték jó magyar eleink a nyakoltást* és miután egy nemzedék közben szinte elfeledte ezt a módszert, ma újra felszínre került. „divatba jött”, mert tényleg a gyakorlatban kitünő eredményeket lehet vele elérni.

Ugy a Chasselas-félék, mint az ismert legujjabb kiváló *Mathiasz* és egyéb szőlők jól kipróbált fajtái nagyon alkalmasak nyakoltás után való szaporításra. *Magát az oltást legcélszerűbb áprilisban végezni*, a nedvkeringés megindulásakor és a munka legfeljebb május elejéig, tehát addig tarthat, míg az oltóvesszők ki nem hajtanak és az átoltandó tőkék vesszőin apró levélkék nem mutatkoznak (tehát május 6—8-ig). Tulkorán kezdeni az oltást (a nedvkeringés megindulása előtt) nem ajánlatos. Leginkább a direkttermő (amerikai fajtájú) öreg tőkéket, vagy a silány bortermő fajokat szokás átoltani e módszerrel.

A munka a következőképpen történik *homoki szőlők*nél:

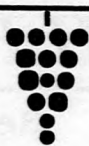
A tőkét körül 40 cm. körben jól kiányérozzuk, azaz kibontjuk, majd a

Csemege és borszőlővesszőt már most rendeljen a **TAVASZI NYAKOLTÁSHOZ**

prima szelektált 140 fajtából

BOHN JÓZSEFTÓL, Kistemp-lomtanya, Csongrád m.

Posta h. — **Kérjen árjegyzéket!**

föld felszíne alatt, kb. 20 cm. mélyen, azaz a legelső ép bütök alatti sima gyökérrészen, lefűrészljük a tőkefejet. A fűrészelt felületet az ismert Kunde-féle késsel jól körülkanyarítjuk, hogy a vágási felület sima legyen. Előzőleg elkészítjük az oltógallyakat oly módon, hogy legalább is két világos szemmel és az alsó szem alatt *legalább fél szemközti távolsággal* (fél izközi távolsággal) bíró nemes oltógallyakat vagdosunk, majd a gallyat balkezünkbe fogva (fölfele fordított rüggyel) az alsó rügy alatti részen (jobbról és balról, vagy csak egyik oldalról) egyoldalas vagy kétoldalas részutosan vágott metszlapot készítünk. Jó éles, tisztára törült késsre van szükség, hogy a bélszövetet össze ne sodorja a vágás ereje. *Minden metszés után a kést tiszta ruhával meg kell törölni*, mert másképpen oxidálódik és ha újból vágunk vele, az újabb metszlap nem fogamzik tökéletesen. Előbb száz és száz metszést kell próbálnunk értéktelen közönséges vesszőkön, hogy megszokjuk a metszlapokat egyetlen vágással készíteni. Az elkészített oltóvesszőket tiszta hideg vízzel töltött edényben tartjuk (veder vagy fazék), előre a legfeljebb ugyanarra a napra szükséges vesszőt készítsük csak el, hogy azok mindig frissek legyenek. Most a tőgyökér levágott felületét (ha az legalább két ujjnyi vastag) hasító baltátskával behasítjuk olyan mélyen, mint amilyen hosszú a metszlap hosszúsága. A vágás merőlegesen a tőgyökér közepe felé készítendő és azt egy kis vésővel szétfeszítjük, mielőtt az oltógallyt ékét beletoljuk. Amint a feszítővesszőt kivesszük a hasítékból, annak két oldala *oly szorosan összefogja* az oltóvesszőt, hogy kötözni sem kell. Vékonyabb gyökérfejeknél szőlőgyökérből farkashurkot kötünk néhány cm.-rel a csonkafelület alatt és ezután hasítjuk be a csonkot, midőn pedig belenyomtuk az oltóvesszőt, a farkashurkot összehuzzuk, hogy az a továbbhasadást

megakadályozza és az oltógallyat szilárdan tartsa.

Ha az oltóvesszőnek csak egyik oldalán vágunk metszlapot, úgy a *vállazás következik*. Ez abból áll, hogy a metszlapot fölfelé fordítva, a *kést a metszés felső részére állítjuk merőlegesen* és így bevágunk az oltóvessző közepéig. Most alulról a vessző közep-vastagságában fölfelé kivágjuk ezt a kis vállat (azaz a *fenti bevágásig eső fele-vastag fás részt*), a belet a kés hegyével óvatosan kitoljuk és most aszerint, hogy jobb vagy balvállásra sikerült-e inkább az oltóvessző nyelve, a tőgyökér hasítékába jobbra vagy balra tesszük bele, úgy, hogy a rügy most is kifelé nézzen a csonk kérge irányában, ugyanugy, mint a kétoldalas metszlapnál.

Ennek a vállazásnak az a gyakorlati előnye, hogy ügyesen vágva, az a *kis vízszintes álló váll*, mely a keresztbevágástól származik, *pontosan ráfekszik* a simára lekanyarított *csonkafelületre*, így faszövet faszövetre kerül, tehát a nedvkeringés fölfelé a leggyorsabban megindul és a fogamzás ügyes munkásoknál eléri a 90—95 százalékot is. Ha az oltóvesszőt a tőnyakba betoljuk, tiszta homokkal az oltást felhantoljuk (betemetjük) a csonk fölött 4—5 cm. magassáig.

Az új oltás aránylag igen gyorsan fakad. Állandóan figyelniünk kell tehát, hogy mikor tör elő az *új nemes hajtás*, melyet azután (igen gyors növekedésére való tekintettel) *gyetenként okvetlenül permetezniük kell félszázalekos bordói lével*, nehogy a peronoszpóra fáradtságos munkánk eredményét elpusztítsa.

Kötött talajon annyi az eltérés, hogy ott meg kell tartanunk az alanyfajt, csak az gyökerezhet, tehát a *föld szintjén vágjuk le a tőkefejet* vagy erősebb éves vesszőt és ebbe tesszük a fent leírt módon az oltógallyat. Itt a földet nem szabad közvetlenül ráhuzni, hanem az oltásokat előbb *sározni* kell. Ez abból áll, hogy sárga vagy feketés agyagból vízzel közepes puha göngyöletet készítünk, mellyel *ujjnyi vastagságban beborítjuk* az oltási részt, úgy, hogy az oltóvessző rüggyét szabadon hagyjuk, utána felhantoljuk a tőkét. Ez a sározás nedvesen tartja az oltást, elősegíti a fogamzást. Szikes agyagból sározást végezni nem szabad, mert a benne lévő sziksó maró hatású és kárt tehet a zsege oltványban.

MAUTHNER ÖDÖN

magtermelő és magkereskedelmi r.t.

Budapest

Központ: VII., Rottenbiller-u. 33. — Telefon: 46-3-65.

1. fiók: IV., Kossuth Lajos-u. 4. — Telefon: 89-2-15.

2. fiók: VI., Vilmos császár-u. 59. — Telefon: 29-1-94.

Ajánl: gazdasági, konyhakerti és virág-magvakat.

Gazdasági mag külön-árjegyzék, valamint képes főárjegyzék, mely növény-árjegyzéket is tartalmaz, kívánatra ingyen és bérmentve.

HETI TEREFE

Beszélgetés az olló két ágáról...

A kihajtott új oltásokat állandóan figyelni kell (naponta), ha valamelyik hirtelen lehervad, egész biztosan pajorkucac van jelen, mely rágja az oltóvesszőt. Az ilyen tőkét ki kell bontani óvatosan és a vessző mellett a kukacot biztosan megtaláljuk, melyet azután elégetünk.

E szakleirással egyben válaszolok *vitéz Fodor Kálmán levelére Kisrákosra (Vas megye)*, azzal a hozzáfűzéssel, hogy az *Erzsébet Királyné Emléke csemegezőlő*, valamint a többi Mathiász és egyéb csemege- és borszőlőhibridek sima vesszői igen alkalmasak nyakoltásra.

Irsai M. József.

Apró jó tanácsok

Az aranka nagy kárt jelent a lucernában és lóherében, mert elszívja a gazdasági növények nedvét s így elpusztítja. Másrészt magva belekeveredik a here vagy lucerna magva közé s így ez nem adható el nyugodt lelkiismerettel vetőmagként. Különösen veszedelmes a nagy-magvu aranka, mert ez azonos nagyságú a lóhere és lucerna magvával s így nagyon bajos szítálás útján ezekből kiválasztani. Ez a körülmény is arra késztessen, hogy a földünkben mutatózó sárgás arankafoltokat ne tűrjük, hanem az ott élő arankát pusztítsuk el. Legjobb a kerületén levő növényeket kapával töben levágni s a folt közepére huzni. Azután a lekaszált és száradásnak induló here- és arankaszárakat tövekkel be kell teríteni és meggyújtani. Így elég az aranka szára és magva, tehát megszűnik a terjedési lehetőség.

A vetőmagvakat idejében rostáljuk meg és készítsük elő a vetésre. Óvjuk a vetőmagvakat a megfagyástól, mert akkor csiraképességük elvész. Ha gyanakodunk, hogy magvaink a nagy hidegben szenvedtek, akkor nyomkodjunk belőlük megszámtolt mennyiséget, pl. 100 szemét nedves homokba s ezt cserépedényben vagy ládikában levő nedves homokba 1—2 ujjnyi mélyre. Ha a meleg szobában tartott és naponta megnedvesített próbavetésben 1 hét alatt se indulnak a magvak csirázásnak, vagy csak kevés csirázik, akkor jó lesz új vetőmagról gondoskodni.

A tülhiedeg víz hirtelen lehűti az állati emésztőcsatornát és környező szerveit, ami súlyos betegségre vezethet. Azt is tapasztalták, hogy a fejős tehének a hideg vízből keveset isznak, mi tejtermelésük csökkenésében fog mutatkozni. Állatainkat a tülhiedeg víztől úgy kímélhetjük meg, ha a kútból közvetlenül itatás előtt huzunk csak és nem kényszerítjük őket a vályuban majdnem megfagyott víz ivására, vagy pedig úgy, hogy a kútból kimert vizet az istállóban még állni hagyjuk addig, míg 10—15 fokra fel nem melegszik.

A gépeket, ekéket, kapákat ne hagyjuk télre a szabad ég alatt, hanem a sarat tisztítsuk le, azután kenjük be őket zsiradékkal vagy olajjal, petrolummal s így helyezzük tető alá.

Hogyan is vagyunk csak azzal az agráröllóval? Merthogy rettentő sokat emlegetik mindenfelé. Még a Tyler ur is célozgat rá jolyton, mint-ha azzal akarná átvágni a gazdasági lehetetlenülés összegabalyodott gordiusi csomóját.

Pedig nehéz azt már, amikor egy liter bor olcsóbb, mint félliter szóda, s ugyancsak nagy zsák legyen, amelyik kevesebbe kerül, mint a rozs benne.

Acélból van annak az ollónak az egyik ága, de hogy miből a másik, azt jobb, ha nem is mondjuk.

— Türelemből! — mondja Darab Péter.

— Hát legyen abból — nevet Kovács Pali — ha ilyen finoman akarod kifejezni. De miből van a két fogója?

— Miből? Hát gumiból, mert minél inkább akarják összenyomni, annál jobban szétugrik a két ága.

— Nem akarja azt senki, hialod-e, az a baj. Csak szófiabeszéd az egész. Ha akarnák, tudnák is!

A fiatal tiszteletes mosolyog a két ifju gazda évelődésén:

— Megint a kartelt szapulják?

— Hát mit, tiszteletes ur? Nem az ől meg bennünket? — kérdi Darab Péter.

— Azokra is rákerül a sor! — mondja a tiszteletes ur. — A gazdasági életnek is megvannak a maga örökéletű törvényei. Aki vétkezik ellenük, maga is belepusztul. Ha a nemzetek között megszűnik lassan a

győző és legyőzött fogalma, a társadalmi osztályok, akarom mondani, a foglalkozási ágak közötti igazságtalanságok sem lesznek fenntarthatók. Az fog legjobban ráfizetni, amelyik legtovább ragaszkodik hozzá. Az a saját bokáját üti meg...

— Csak nem — értetlenkedik Kovács Pali.

— De igen! — bólogat a tiszteletes ur. — Ugy jár, mint a Kovásznay Misi Debrecenben.

— Ki volt az?

— Az én iskolatársam. Nagy pernahajder volt az a fiu, örökös csinnytevő.

— Mi történt vele?

— Egyszer elcsalt a lakására, hogy hazait kapott. Bort is szereztünk hozzá. És eleddegéltünk, iddogáltunk az éccaka közepéig. Akkor készüldtem haza.

— Maradj itt! — mondta. — Messze lakol. Aludj a diványon. Majd megfelezzük az ágyeműt.

Ugy is történt. Mi takaró kell egy beborozott és hurkával, kolbásszal bélelt diáknak? A kabátja is elég.

Misi az ágyban aludt, én a diványon, amely az ágy végénél volt.

Reggel csörren ám az ébresztő óra a Misi fejénél.

— Hopp! — teszi rá a kezét és kibillenti kissé a zsulut.

Én alszom és szuszogok, mint a veszedelem.

Misi az ágy lába felé néz és látja, hogy két kéz meredezik az ágy végénél.

— Ki az ördög szuszog itt? — tűnődik magában, mert a sok italozástól elfeledte, ami az este történt. Meg tán a meglepetés miatt se jutott eszébe.

— No, megállj csak! — morog magában és szép csendben kiválaszt egy botot az éjjeli szekrény mellől. Azzal aztán zsuppsz! — odavágott az ágy végére, ahogy csak az ereje engedte.

De fel is ordított, mint a vadállat, mert az ő két lába meredezett az ágy végén, s azokat nézte idegen kéznek...

Én arra ébredtem, hogy a szoba közepén táncol, s a bal lábaféjét szorongatja, mint az örült, mert annak a hüvelykujját lapította össze.

A két fiatal gazda könnyezik nevetésben. A tiszteletes pedig így fejezi be:

— Aki üt, magát is megsebezheti. Különösen ha nem lát, vagy nem akar jól látni, mint a kapzsi kartel és nagytöke. Mert annak az ideje is elkövetkezik világszerte... Egész biztosan elkövetkezik...

A két fiatal gazda megértően bólint rá.

MÉZES JÁNOS.

Vilmos német exesászár, aki most ülte meg 75-ik születésnapját

SZIVÁRVÁNY ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

A rekord

Vasárnap volt.

Az emberek összeverődtek a község-háza előtt, pipáltak, beszélgettek, hozzá-szóltak a község dolgához, aztán rátértek a világ furcsaságaira.

Kanász Gyuri kezdte a szót. Csak a minap érkezett haza orosz fogságból, hát arról beszélt, hogy milyen bolond világ van ott Szibériában.

Azt mondta, hogy olyan hideg van ott, hogy a tűz az ember szemeláttára megfagy. Mosakodni meg kesztyűben kell, mert különben lefagy az ember keze.

Kocsis Mihály alattomban nagyot szlipantott a pipából, aztán ránézett a mesélő legényre:

— Hát akkor hogyan főznek?

— Hát úgy, — akadozott a legény — hogy kitaláltak egy masinát, amelyik olyan meleg, hogy csak rá kell tenni a fazekat, azonmódon már forr is a víz.

Egyik öreg ember bólintott:

— Huncut találmány, — mormogta a pipa mellől. — Maholnap mindent kitalálnak a kitalálók.

— Ugy is lesz! — szólt a beszédbe egy kistermetű legény. — A minap olvastam, hogy olyan repülőgépet találtak ki, amelyik egy nap alatt átrepül a tengert.

Erre az öreg csősz, aki kukoricalopás jelentés ügyben járt a községházán, megszólalt:

— Egy nap alatt a tengert?

Elhuzta a szája szélét:

— Az semmi!

— Semmi? — nézett rá a legényke. — Hát mi a valami?

— Mi? — pattogott az öreg csősz, aztán megmagyarázta, hogy mi a valami. — Mihály sógor a minap egy szempillantás alatt lerepült a háztetőről. Hozzá még a lábát is összetörte.

Mindegy

A bakák a lövészárokból fekiúsznak. Az oroszok borzasztóan tüzelnek, csak úgy potyognak a golyók. A bakák szorgalmasan viszonzozzák a tüzelést, de minden erőlködésük hiábavaló, mert az oroszok óriási lendülettel előretörnek.

A gépfegyverek kattognak, a puskák ropognak, az ágyúk bömbölnek, a kézi-gránátok robbannak, de az oroszok halált megvető bátorsággal rohannak folyton közelebb és közelebb.

A bakák izgatott sietséggel puskázzák a hőmpölygő muszkákat, csupán csak egy baka nem lő.

Odalapul a lőrés nyílásához, fegyverét a kezébe fogja és csak nézi a közeledő veszedelmet.

Észreveszi ezt a mellette fekvő baka és mérgesen rákiált:

— Miért nem lösz, te tuskó? Nem látod, hogy jönnek az oroszok!

A baka vállat von, aztán egykedvűen felel:

— Jönnék azok akkor is, ha én nem lövök! NYÁRY ANDOR.

A gyermekek edzése

A helyesen táplált és sokat szabad levegőn tartózkodó gyermek nehezebben hül meg, mint az, akit állandóan bebugyolálva tartanak és a legkisebb szélőtől is óvnak. A kisgyermek edzését már a csecsemőkorban meg kell kezdeni, természetesen a baba korára és erőbeni állapotára mindig tekintettel kell lennünk.

Tavasszal, nyáron és ősszel, enyhe, száraz, szélcsendes időben a baba hosszú ideig tartózkodjék a szabadban. Kora tavasszal és késő ősszel naponta kétszer egy-egy félóra vigyük ki a levegőre, a téli hónapokban jól felöltöztetve és csak az enyhébb napokon. Sohasem szabad azonban úgy betakarni, kendővel befódní vagy fekvőhelyen úgy elfüggönyözni a kisgyermeket, hogy levegő ne jusson hozzá. Három éves koron túl már hozzá kell szoktatni a gyermeket rendszeresen, hogy hűsebb és változó időben is a szabadban tartózkodjék. Nem szükséges túlmelegen öltöztetni, kivált a fejet, a nyakat nem kell bebugyolálni, nehogy elpuhuljon, megizzadjon, de túlkönnyen sem szabad járattatni. Kisebb, véznább, gyengébb gyermekek hideg időben inkább többször, de rövidebb időre menjenek ki.

Forró, erős napsütéses nyáron ügyeljünk arra, hogy a kisgyermek árnyékban járjon s nagykarimájú szalmakalappal védjék fejüket. Engedjük őket kedvükre játszani, csak

tulságosan fel ne hevüljenek s ki ne merüljenek.

A szabad légfürdők is igen alkalmasak a megedzésre. Nagy melegben a gyermek meztelenül vagy egészen vékony ruhácskában tartózkodjék a szabad levegőn. Kezdetben persze csak rövid ideig, egynegyed, vagy félóráig vehetnek a gyermekek légfürdőt, de később már több órára is kinyújtható ez az idő. Télen jólevegőjű, meleg szobában folytathatjuk velük a légfürdő-kurát.

Nyári nagy melegben a 2—3 éves gyermekek is fürödhetnek már a szabadban, a fürdés azonban 10—15 percnél ne tartson tovább és utána azonnal töröljük szárazra a gyermeket.

Napfürdőzés csak nagyobb gyermekeknek engedhető meg és akkor sem hosszú ideig, utána pedig fürdésük meg, öltöztessük fel és hagyjuk pihenni a gyermeket.

A nagyobbacskákat reggel-este mosdassuk meg állott vízzel s utána jól szárítsuk le. Ha kezei télen kirepedeznek, megmosás és szárítás után kenjük be lanolinnal, bőrvazelinnal.

Az edzett gyermek nemcsak az időjárásbeli változásokat nem érzi meg könnyen, hanem szervezete a fertőző betegségekkel szemben is több ellenállást tud kifejteni.

Ételreceptek

Borsópüré-leves. Negyedkiló sárgaborsót vízben puhára főzünk. Ha a borsó szétfőtt, világos rántással berántjuk, megsózzuk s a rántásba kevés reszelt hagymát teszünk.

Töltött felsál. A felsálhúst két nagy szeletben kiverjük, besózzuk és elkészítjük a tölteléket. A szeletekről leeső húsdarabokat két vízben áztatott és megdarált zsemlyével, kevés apróra vágott szalonnával, apróra vágott hagymával zöldpetrezselyemmel, egy-két egész tojással, sóval és töröttborssal jól elkeverjük. A tölteléket felkenjük a szeletekre, azokból rudaacskát formálunk, vékony spárgával megkötjük és hagymás zsirban, fedő alatt puhára pároljuk. A puha húst felszeletelve, mártásával leöntve tálaljuk.

Gyűszűtésza. 15 deka lisztből egy tojással, kanál tejjel és picit sóval levestésztát gyurunk. Vékonyra kinyújtva, felében egymásra hajlítjuk, gyűszűnyi pogácsaszaggatóval kiszurjuk és forró zsirban kisütjük.

Rizsfelfújt. 18 deka rizst háromnegydeliter tejben kevés cukorral és sóval fedő alatt puhára főzünk, majd kihűtjük. 3 tojássárgáját 12 deka cukorral és kevés citromhéjjal habosra keverünk, hozzáadjuk a kihűlt rizst, a három tojás kemény habját és egy kávéskanál lisztet, majd kiszírozott és morzsával meghintett formában lassu tűznél megsütjük.

Kállai Józsefné,

kecskeméti lakos, aki január hó 18-án töltötte be életének századik évét. Teljesen egészséges, szemüveget nem hord. A mögötte levő fa százötven éves.

H I R E K

Csiszár István emlékezetére

A szegedi temetőben
egy gondozott sírhalom
hantja alatt „Csiszár Pista”...
Vesztét most is fájlatom.

Kálváriás arra az ut,
szomorú az egész táj,
Ily jó magyar enyésztere
gondolni sem jó, mert — fáj.

Világlátott, — derék gazda,
boldog férj volt és serény:
tanult, fáradt, hogy segítsen
mindenkin, aki szegény.

Magyar fajunk ősi tüze
lobogott a szemében,
a Legnagyobb Magyar szíve
dobbant meg a szívében.

Szava csak az igazért szólt,
lettrel tettel buzdított.
Tettbeszéde meg is nyerte
a kicsit s országmagyot.

Ifjan kellett távoznia...
Szép élete intelem:
„Tiszta szándék, tiszta lélek,
akár siker, akár — nem”.

Irtá: VÁRADI JÓZSEF

Az új párisi magyar követ elfogalta hivatalát. A Kormányzó Úr párisi magyar követté *Khuen-Héderváry* Sándor gróf rendkívüli követet, meghatalmazott minisztert és a külügyminiszter állandó helyettesét nevezte ki. Az új követet rendkívül meleg és szívélyes bucsuztatásban részesítették kartársai és a Budapesten székelő külföldi diplomaták a fővárosból való elutazása alkalmával. Az új követ már elfoglalta fontos hivatalát.

A „Mezőgazdasági Sajtószemle” pályázata. A Mezőgazdasági Sajtószemle havi pályázatot ír ki. Ezekre mindenki pályázhat. A pályázatokat az illető hónap utolsó napjáig kell rövid, tömör fogalmazásban a Mezőgazdasági Sajtószemle szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-u. 24.) beküldeni. A Mezőgazdasági Sajtószemle számozva, de a pályázó nevének említése nélkül, közölni fogja a tekintetbejövő beérkezett pályázatokat és a lap előfizetői döntik el szavazás után a pénz és más díjak kiosztását. A pályázatok a következők: 1. Január hónap: „Milyen leghasznosabb gyakorlati tanácsot adhatunk (lehetőleg) saját tapasztalatunkról gazdatársainknak a tél végére és kora tavaszra?” — 2. Februárban: „Hogyan bírhatjuk magyar gazdatársainkat az állótrágyának annyira fontos, helyes kezelésére?” — 3. Márciusban: „Mit tanultunk leghasznosabban a tavaszi mezőgazdasági kiállításon?”

Jó hangszerezen járszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú, igazán olcsón Reményi országos híru hangszertelepén vásárolhat Budapest, VI./15., Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

A budavári lakodalom című, új, folytatásos regényünk közlését lapunk jövő heti számában kezdjük el.

Aranylakodalom Bojton. Január hó 14-én, vasárnap este szép családi ünnep volt *Pethő* Zsigmond bojti lakos, gazda házában. A 74 éves házigazda feleségével, *Buti* Zsuzsannával házasságuk ötven éves évfordulóját ünnepelte. Gyermekai, unokái, a rokonság, jó barátok és ismerősök köszöntötték őket e nevezetes napon. *Bán* István református lelkész a szentírásból vett alapigék nyomán lélekemelő beszédet intézett az ünneplő házaspárhoz, majd megáldva őket, további életutjukra is Isten áldását kérte. Ezután az összegyűlt vendégek asztalhoz iltek. Vacsora közben *Erdei* Lajos református igazgató-tanító köszöntötte fel az ünnepelt házaspárt. Vacsora után nótázás és tánc következett. Az öreg házigazda a fiatal táncolókkal tartva, menyeit, unokáit táncoltatta meg és majdnem olyan tüzzel járta a csárdást, mint 50 évvel ezelőtt. A vendégek a legjobb kedvben a hajnali órákig együtt maradtak.

Tízezer embert pusztított el a földrengés Indiában. Messzi keleten, Indiában borzalmas földrengés pusztított az elmúlt héten. A szörványosan érkező táviratok az eddigi becslések szerint tízezer halottról és ötvenezer sebesültről számolnak be. *Muzatarpur* harmincezer lakosu város romokban hever. Elpusztult a harminőtezer lakosu *Monghyr* is. A földrengés után a föld több helyen megrepedt és óriási víztömegek törtek elő a talajból. Ma már kétségtelen, hogy a földrengés az indiai történelem egyik legnagyobb katasztrófája.

Nagy jutalom. Mai számunkban *Török* A. és *Társai Bankház Rt.-nak* (Budapest, Szervita-ter 3.) a m. kir. osztálysorsjétekrá vonatkozó felhívását közöljük. A február hó 8-tól március hó 13-ig tartó főhúzások folyamán harmincezer nyereményt és a 300.000 pengős nagy jutalmat sorsolják ki. A főhúzások egész tartamára érvényes vételsorsjegyek ára: egész 120, fél 60, negyed 30, nyolcad 15 pengő.

Negyvenezer pengő értékű gyöngysort talált két utcaseprő. *Gross* Jenőné földbirtokosnő Budapesten, néhány héttel ezelőtt elvesztette negyvenezer pengő értékű gyöngysorát. A gyöngysor elvesztését azonnal bejelentette a rendőrségen, a megindított nyomozás azonban eredménytelen maradt. Az elmúlt héten azután érdekes fordulat következett be. *Kiss* Pál és *Kérés* András köztisztviségi

Arany- és ezüstpénzek ára

1934 január hó 23-án.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 27 fillér; kétkoronás 54 fillér; ötkoronás 1 pengő 44 fillér; régi egyforintos 74 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 30 pengő 20 fillér; 10 koronás 15 pengő; Napoleon-arany 30,35—30,50 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karperec, fülbevaló, stb.): grammként 2 pengő 60 fillér.

Színarany kilogrammja: 5015—5040 pengő.

Szinezüst kilogrammja: 68 pengő.

Tulipán

*Arcod szép, csábitóan piros.
Derekad karsu, mint nádszál:
Szép vagy tulipán gyönyörű virág-szál.*

*Jöttedet mindenki várja tan'...
Csak én nem, ... mert nem szeretlek!
Nem törődöm veled, már nem kereslek.*

*Mit ér szép arcod pirossága?!
Karsu vagy, de ki ölelhet?...
Hisz a lengő szellő is összetörhet!*

*Ha letört a szellő, arcod sapadt,
Derekad eltört, nincs karsusága:
Szép tested nem lesz, ki megkívánja.*

Irtá: SIMON JÓZSEF
(Hegymajas.)

munkások a Benczur-utca 8. szám előtt dolgoztak, a buckákba rakott havat lapátolták. Munka közben *kettészakadt gyöngysort találtak.* Elmentek egy közeli ékszerészhez és megmutatták neki. Az ékszerész nyomban megmagyarázta nekik, hogy nagyértékű igazgyöngysort találtak. A becsületes emberek erre azonnal a főkapitányságra mentek és átadták a gyöngyöket. A rendőrségen megállapították, hogy *Gross* Jenőné gyöngysoráról van szó. A földbirtokosnő annakidején kétezer pengő jutalmat tűzött ki a megtalálóknak. Ezt a pénzt az utcaseprők kapják meg.

Nagykörös 12.000 hektó bort fogyasztott el 1933-ban. *Nagykörösön* a statisztikusok kiszámították, hogy a körösiek a múlt év folyamán összesen 12.000 hektoliter bort fogyasztottak el. Ebből odahaza, lakásban megittak 8000 hektolitert, kocsmában pedig négyezret. Ez annyit jelent, hogy minden nagykörös polgár, a csecsemőket is beleszámítva, a múlt évben negyvenkét liter bort ivott meg. Az elmúlt évi statisztikához képest kétszer annyi bort ittak meg a körösiek 1933-ban, mint 1932-ben.

A VASÁRNAP színes oldala. Olvasóink mai számunkban a *VASÁRNAP*-nak egy színes oldalát is megtalálják. Ezzel a feltűnő nyomással az volt a célunk, hogy olvasóink figyelmét nyomtatékosan felhívjuk a *Vörösváry és Társai* magkereskedésre. Ne feledje el senki a cég árjegyzékét sürgősen meghoztatni.

Tízéves esodaszámolót fedeztek fel Indiában. A kalkuttai egyetem számtani és természetani szakára egy *Shri Mohini Mohan Kushari* nevű tízéves faridpuri hindu földművesgyermeket vettek föl. A tanárok az igénytelen, rongyoskülsőjű gyermekben az igénylő legnagyobb számtani lángelméjét fedezték föl. Mohan szülei szegény földművelők, akik nem tudták iskoláztatni fiukat. A gyermek koldulás szerzett pénzén tudományos könyveket vásárolt s ezeket hajnali négy órától késő éjszakáig szakadatlanul tanulmányozta. Valószínűleg még az idén elnyeri a doktori fokot és azután Angliába utazik, hogy angol egyetemek számtani diárára pályázzon.

PÁSZTORTÜZ

A népelet kincsei

Nehezen és nehézkesen ment az, míg odáig eljutottunk, hogy a hivatalos és nem hivatalos tényezők ráeszméltek, miszerint alulról, a népből kiindulva kell kezdeni és biztosítani nemzeti életünknek egészségesebb, bevezethetetlen kiépítését. Eddig, sajnos, úgy voltunk vele, hogy a legtöbbben nem ismerték, sőt nem is akarták ismerni és elismerni magyar népi életünk kincses értékeit. Csak az idegen eredetű volt a kedves, a becses! Mondhatni, hogy az egész vonalon az idegent majmoltuk és helyeztük előtérbe mindenütt, mindenben. S valójára az utolsó órában alakult a „Faluszövetség“, mely egy táborba hozta a magyar falu színe-javát, s nemcsak a közgazdász, hanem a tudós, az író, a képzőművész, a zenész előtt is feltárta az utakat, az ösvényeket a rejtőzködő csodáknak eme azelőtt ilyen szempontokból nem méltányolt tündérbirodalomához...

Tudósok, írók, festők, iparművészek, zenészek támadtak, kik a népelet, a falu kincseinek feltárását, megismertetését tűzték ki legfőbb életcéljokul! Fokozta, fokozza e szent törekvések nem várt, meglepő nagy sikereit, hogy magából a népből kiemelkedtek, megszólaltak és sorompóba léptek friss, ifjú tehetségek; sőt egész vidékek lelkesen beállottak dolgozni a nemzeti megújulás dicső munkájába. Ilyen megnyilatkozásoknak számítom én a „Gyöngyös bokréta“ szereplését, a rádióknak a falvakból való helyi közvetítéseit, Szamadó Ernő és földműves költőársainak fellépését. Vagy az olyanokat is, midőn olvasom, hogy a kiskőrösi járás népeleti, népművészeti emlékeinek megőrzésére régiségtárat alapít, vagy hogy Kecskeméten díjak kiütésével is megszólaltatják a népies mesemondást, a mesélgetőket...

Óh, te szemérmes, sürke ruhába bujtatott Hamupipőke, én elvárásolt, elsüllyesztett drága magyar népem, végre tehát ismét elnyered tündérr királyi trónodat és adod a kishitűeknek tündérlényed minden szépségét! Hála Istennek!

MÓRICZ PÁL.

Virágzállítás jégdobban

Ausztráliából jégdobbaiba fagyaszta szállítják a különleges virágokat egy londoni kiállításra. A virágok ilyen módon a többhetes ut után is teljes épségben és frissességben érkeztek meg.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Hal kaphatok szakszerű tanácsot szőlőtelepítéssel, valamint talajvizsgálattal kapcsolatban. 2. Milyen adókedvezményben részesülnek hadirokkantak, vagy azoknak hozzátartozói? (K. I. Tényő.) — **Felelet:** 1. Forduljon a Magyar Királyi Ampelológiai Intézethez (Budapest, II., Hermann Ottó-ut 15.), hol minden tekintetben felvilágosítással szolgálnak. 2. Földadókedvezményben részesülnek csupán, ha a kataszteri tiszta jövedelmük nem haladja meg a 100 koronát. Ez a kedvezmény azonban függ a birtok nagyságától is.

Kérdés: Van-e olyan szakmunka, amely Borsod vármegye történelmével foglalkozik és ha van, mennyibe kerül? (Ifj. N. I., Szendrő.) — **Felelet:** A pesti könyvtárcan ilyen munka nem jelent meg. Próbáljon valamelyik miskolci nyomdávalathoz fordulni, esetleg ők adtak ki ilyen történelmi munkát.

Kérdés: Milyen okmányok szükségesek a pápai állami tanítóképzőbe való felvételhez? (K. S., Füle.) — **Felelet:** Középkölnöknek negyedik évről szóló végbizonnyítvány, hatósági orvosi bizonnyítvány és születési anyakönyvi kivonat. Ha azonban nem közvetlenül megy a középkölnökbe, úgy még szükséges hatósági erkölcsi bizonnyítvány is. A felvételhez a 15. életév betöltése kívántatik meg.

Kérdés: 1. Ricinust szeretnék termelni, hol kaphatok vetőmagot. 2. Hol értékesíthetem nagy mennyiségű vöröshagymatermesémet? (4712. sz. előfizető.) — **Felelet:** 1. Forduljon a Gyógynövénykísérleti Állomáshoz, mely a ricinus termelését szervezi, a vetőmagkiosztást eszközli és az értékesítésről gondoskodik. Ez az intézet Budapesten, II., Hermann Ottó-

ut 15. szám alatt van. 2. Hagymáját ajánlja fel a Hangyának (Budapest, IX., Közraktár-u. 41.), vagy a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének (Budapest, IX., Mester-u. 15.).

Kérdés: 1. Védett birtokos, ha időközben egységet kötött hitelezővel, vonatkozik-e a rendelet rá. 2. Be kell-e jelenteni a bíróságnak az egységet és a bíróságnál kell-e kérni, hogy ne rendeljék el a közfelügyeletet. 3. Mi az Angol-Magyar Bank vezér- és ügyvezetőigazgatójának címe? (J. J., Zalaszentjakab.) — **Felelet:** 1. Minden védett birtok a törvény-nél fogva közfelügyelet alatt áll, a közfelügyeletet tehát semmi szín alatt sem lehet a hitelezőnek kérni, amit a bíróság azután rendszerint a felek meghallgatása után intéz el. A bíróság előtt előadhatja indokait arra vonatkozóan, hogy a hitelezői felügyelet mellőztessék. 2. Ha az egység úgy köttetett, hogy az engedmény pontos törlesztéshez van kötve, akkor természetesen, bár igénybe veheti a védett birtokra megállapított kedvezményeket, ezáltal a tőketartozásra vonatkozó engedményt elvesztheti. 3. Vezérigazgató: Fleissig Sándor, ügyvezetőigazgatók: Rudas Gyula és Heltai Béla; címük: Budapest, V., Vilmos császár-ut 32., Angol-Magyar Bank.

Kérdés: 1. 1932 decemberében 2 évi kamathátralékomat peresítették, most a bank ezen peresített kamathátralékomat nem tőkésítette. Azóta nem is kéri a bank. Miután én a gazdavédelmi rendelet szerint 1934 április 1-ig eleget tettem kötelezettségemnek, meg kell-e ezt a százalékot fizetni vagy sem. 2. Egy másik tartozásom is van, erre jótállóm van, ha én a gazdarendelet szerint fizetési kötelezettségemnek eleget teszek, kezesemet zaklatják-e? (F. J. B.) — **Felelet:** 1. Még 1932-ben lejárt kamat a gazdavédelmi rendelet értelmében tőkésítendő, azt tehát megfizetni nem kell, ellenben ezután is épügy meg kell a kamatot, mint a tőketörlesztő-résztletet fizetni, mint az eredeti tőketartozás után. 2. A jótállójára csak akkor vonatkoznak a gazdavédelmi rendelet kedvezményei, hogoza az ő birtoka is védetté van nyilvánítva, egyébként rajta minden korlátozás nélkül behajtják a követelést.

Kérdés: Hol kaphatok olyan könyvet, amely a sertések tápanyagszükségletével foglalkozik és mi az ára? (Ifj. Sz. S., Nagymányok.) — **Felelet:** A sertések tápanyagszükségletét megtalálja a következő könyvben: Schandl József: „A sertés tenyésztése“. Ára 5 pengő. Kapható kiadóhivatalunkban, az ár és 20 fillér portóköltőség előzetes beküldése mellett.

Kérdés: 1. Földreformföldet lehet-e jársítani, vagy szőlővel beültetni és a határát élőszőlővel bekeríteni. 2. A baromfi-hizalásnak mi a legegyszerűbb és leggazdaságosabb módja és van-e olyan szakmunka, amely ezzel a tárggyal foglalkozik? (M. F., Csorna.) — **Felelet:** 1. A földreformföldek kihasználásának nincs korlátozása; hasznosíthatja úgy, amint jónak látja. 2. A csirkéket és tyúkokat 2—3 hétig tejbe áztatott darával etetik, a kacákat és ludakat 3—4 hétig szemes tengerivel tömök. Baromfi-hizalásról szóló szakkönyv: Winkler: „A baromfiak hizalása“; ára 1 pengő. Kapható kiadóhivatalunkban az ár és 20 fillér portóköltőség előzetes beküldése mellett.

Egy éjjelen át!!!

Ön is kiírhatja patkányait

Rendeljen „KAJA“ egér és patkányirtó konzervet.

1 doboz P 1.85, 5 doboz P 7.50, 10 doboz P 14.

WONISCH patkányirtó vállalat laboratóriuma

Budapest, VIII., Kőfaragó-utca 10/4.

Irtásokat vidéken és jótállással vállalunk.

Kérdés: 4000 korona értékű hadikölcsönkötvenyem van, hol kaphatok segítyt, mivel rá vagyok utalva? (B. I., Gyulafirató.) — **Felelet:** Hadikölcsönkötveny után való segélyigényléshez a szükséges kérvényüket a községi előljáróság (jegyzői hivatal) köteles kiállítani és azt hivatalból tartozik a m. kir. belügyminisztériumhoz felterjeszteni. A belügyminisztérium illetékes ügyosztálya a kérelem fölött dönt és kedvező elintézés esetén a segélyösszeget a budapesti Pénzüntézet Központ útján utalja ki.

Kérdés: 1. Hatvankilenc éves hadirok-kant vagyok, a legkisebb fiam, aki 1907-ben született, lenne eltartóm, de 1933 október 18-án bentmaradt a katonáknál. Kérhetem-e felmentését és hol. 2. Hol kaphatok sérvkötőtől árjegyzéket. 3. Mikor jár le az előfizetésem? (1286. sz. előfizető.) — **Felelet:** 1. Nem kérheti, mivel fia már nagykorú s így csak ő nyújthat be kérvényt felmentése iránt a honvédelmi minisztériumhoz (Budapest, I., Szentgyörgy-tér 3. sz.). 2. Árjegyzéket kérhet Rédl-Jonke és Társa, Budapest, VIII., Mária-utca 42. szám alatt lévő műszerész cégtől. 3. 1934 november hó 30-án.

Kérdés: 1. Cselédeányunk egy évre van fogadra külső és belső gazdasági munkára, hova vagyunk kötelesek bejelenteni, az Országos Gazdasági Munkáspénztárhoz, vagy az Országos Társadalombiztosító Intézethez. 2. Van-e olyan könyv, amely a gyümölcsfabetegségeket, valamint azok kártevő ellen való védekezéseket tárgyalja és egyben tartalmazza a háziag elkészíthető védekezőszerek leírását is? (R. I., Orosháza.) — **Felelet:** 1. Cselédeányukat az Országos Társadalombiztosító Intézetnél kötelesek bejelenteni, mivel az Országos Gazdasági Munkáspénztárhoz kizárólag csak azok tartoznak, akik csupán külső gazdasági munkát végeznek. 2. Ajánljuk Jablonovszky: „A gyümölcsfák kártevői” című munkát. Kapható kiadóhivatalunkban 2 pengő, valamint 20 fillér portókölség előzetes beküldése mellett.

Kérdés: 1. Melyik hetilap közül rejtvény- és egyéb pályázatot a „Vasárnap”-on kívül. 2. Van-e a „Vasárnap”-nak testvérlapja. 3. Ki a „Pesti Ujság” felelős szerkesztője és hol van a kiadóhivatala? (Sz. J., Péreked.) — **Felelet:** 1. Ezidőszert más hetilap nem foglalkozik pályázatokkal. 2. Nincsen. 3. Forduljon felvilágosításért Meskó Zoltán országgyűlési képviselőhöz (Budapest, IV., Kecskeméti-utca 5.).

Kérdés: 1910-ben 2000 korona értékű életbiztosítást kötöttem a Triestzi Állános Biztosító Társaságnál 16 évre. A biztosítás 1927 január hó 14-én járt volna le, azonban a biztosított személy 1920 szeptember hó 13-án meghalt és így a befizetést megszüntettem. Mennyi a mai értéke biztosításomnak és mikor fizet a társaság? (R. F., Zsámbék.) — **Felelet:** Amennyiben az elhalálozást annakidején nem jelentette be a biztosításra vonatkozó igényjogosultságával együtt a biztosítótársaságnak, úgy ezt pótlólag eselekedje meg; bár azt hisszük, hogy követelése ezidőig már elévült. A biztosításának mai értéke 16 fillér, ha ezt nem valorizálták.

Kérdés: Mennyit érnek a következő tételekben elhelyezett bankbetétjeim: 1913 május 28-án 100 korona; 1914 február 3-án 13 korona és 1917 március 2-án 50

korona? (2416. B. S., Mezöhegyes.) — **Felelet:** Mai értékük, kamatok nélkül, körülbelül másfél fillér.

Kérdés: Nyert-e 103.153 számú államsorsjegyet? (4506. sz. előfizető.) — **Felelet:** Nem.

Kérdés: Nyert-e a múlt év december 29-én megtartott húzásokon a 135.023 számú államsorsjegyet? (B. L., Baracska.) — **Felelet:** Nem.

Kérdés: 1. Van-e a Faluszövetségnek irredenta szindarabja és ingyen adja-e ezekhez az előadási jogot? 2. Miért nem kapjuk a „Falu” című folyóiratot már másfél ére? (Komádi Népolvasó Egyesület.) **Felelet:** 1. Nincsen. Ha pedig máshonnan akarnak beszerezni, úgy az előadási jogot feltétlenül meg kell fizetniük. 2. A „Falu” című folyóirat megszűnt, helyette a Szövetség hivatalos lapja 1932. évi december havától a „Vasárnap”.

Kérdés: Községi kovácsmesterünket egy városi vasárnap megbizta cék eladásával; én vettem egy ekét és a vételárát kifizettem a kovácsmesternek, de ő a vételárát nem juttatta el megbizó cégének kezébe. A kereskedő most rajtam követeli a vételárát, jogos-e ez a követelése? (Cs. S., Szobád.) — **Felelet:** Nem jogos; nem is perelhetik, mivel Ön jogviszonyban csupán a kovácsmesterrel áll szemben, akivel az üzletet megkötötte és lebonyolította.

Kérdés: 1. Mi a címe a burgai szövetségi pamutgyárnak és Magyarországon van-e? 2. Hány szövetségi és pamutgyár Magyarországon és melyik a legmegbízhatóbb és legolcsóbb? (K. J., Zebeczke.) — **Felelet:** 1. A burgai szövetségi és pamutgyárnak címét közelebbi adatok hiányában nem tudtuk megállapítani. Ilyen nevű gyár, vagy helység Magyarországon nincsen. 2. Hazánkban jelenleg több pamut- és szövetségi működik. A legkiválóbbak és legolcsóbbnak a Magyar Pamut Ipari Rt.-ot tartjuk, melynek gyártelepe Ujpesten, lerakata pedig Budapesten, V., Arany János-u. 32. szám alatt van.

Kérdés: 1. Mikor kezdődik a tanév a székesfehérvári téli gazdasági iskolában, van-e ingyenes hely és mikor lehet kérvényezni. 2. Hol van még téli gazdasági iskola. 3. Mészeti szakkönyveket hol szerezhetek be legutányosabb áron? (Ny. V., Tarnabod.) — **Felelet:** 1. A téli gazdasági iskolában a tanév november hó elején kezdődik. A székesfehérvári téli gazdasági iskolával kapcsolatos internátusban 10 egyenként 200 pengős alapítványi hely van, amely helyekre csak fejmegyei születésű, szegényebb sorsú kiscsajdák gyermekei vehetők fel. A jelentkezés egyszerű levelezőlapon is történhetik és minden kérdésre készséggel felvilágosítást ad az intézet igazgatósa. 2. Téli gazdasági iskola van még: Be-

rettyóújfalun, Csongrádon, Hajdudorogon, Mátészalkán, Mohácscon, Nagykőrösön, Baranyaszentlőrincen és Szombathelyen. 3. Mészeti szakkönyveket legolcsóbban kiadóhivatalunknál szerezhet be. Levelezőlapjának utolsó kérdésére igennel válaszolunk.

Kérdés: 1. Tanjai kulturházat akarunk építeni, kaphatunk-e államségiylet erre a célra? 2. Mennyi a faluszövetségi éri tagdíj egy olvasóörnek. 3. Ingyenes könyvtárat hol kaphatunk az olvasóör részére? (Ifj. Sz. M., Hódmezővásárhely-puszt.) — **Felelet:** 1. Jelenleg nem kaphatnak. Ha azonban mégis megpróbálják kérvényüket benyújtani a földmivélségi minisztériumba, úgy azt előbb juttassák el a Faluszövetséghez, mely ajánló sorokkal ellátja és továbbítja. 2. Tizenöt pengő. 3. A multban a földmivélségi minisztérium adott könyvtárat az alulkö olvasóöröknek, azonban a mai sulyos gazdasági helyzetben ezt nincs módjában megtenni. Amennyiben a Faluszövetség tagjai közé belépnek, úgy a szövetség ingyen rendelkezésükre bocsátja a kiadásában megjelent hasznos könyveket.

Kérdés: 1. Köteles vagyok-e ingyen községi munkát teljesíteni, amikor az adóörben 20 százalékos községi közmunkakötelesség van rám kiróva. 2. Szobának tekinthető-e, vagyis megadóztatható olyan konyha, amelyben ágy van elhelyezve és a család egy része ott alszik? (4674. sz. előfizető.) — **Felelet:** 1. A közmunkakötelesség kétféle: vármegyei és községi. Nézzé meg tehát, hogy a megfizetett váltás mire vonatkozik, ha mind a kettőre, úgy több közmunkát teljesíteni már nem tartozik. 2. Ha egy helyiségben alszanak is, úgy az szobának számít.

Kérdés: 1. A jugoszláv konzulátuson kaphatok-e kedvezményes vizumot szegénységi bizonyítvány felmutatása ellenében. 2. Megmagyarosítassam-e nevében és az új név végződik-e y-betűvel. 3. Meg szeretném jelenteni verseimet egy harminckét oldalas lapozásban, mennyibe kerülhet ez. 4. Melyik lapozó küldjem be lekötés végett elbeszéléseimet és verseimet. 5. Mi a címe Urmánczy Nándornak és a következő egyesületeknek: Revizós Liga és Ébredő Magyarok Egyesülete, továbbá az Ibusz-nak? (R. L., Tar.) — **Felelet:** 1. Nem adnak. 2. Neve olyan szép és olyan jó magyar hangzású, hogy annak megváltoztatását nem fogják engedélyezni. Az érvényben lévő rendelet értelmében y-ra végződő névre nem lehet magyarosítani. 3. Verseik kiadását ma senkinek sem tanácsoljuk, mert a magas költségeket nem lehet a fizet eladásával behozni. 4. Küldje be az „Uj Idők” szerkesztőségének, Budapest, VI., Andrassy-út 16. sz. 5. Urmánczy Nándor címe: Budapest, V., Vilmos császár-út 78. sz.; Magyar Revizós Liga: Budapest, V., Kosuth Lajos-tér 4.; Ébredő Magyarok Egyesülete: Budapest, VIII., Mária-utca 30.; Idegenforgalmi, Beszerzési, Utazási és Szállítási rt.: Budapest, V., Vigadó-tér 2.

Kérdés: Hogyan kell József királyi hercegnek levelet címezni és hogyan kell a levélben őt megszólítani? (Vitéz S. J., Reformátuskövesdés.) — **Felelet:** A levélboríték címe: József királyi herceg Ő császári és királyi fenségének. Budapest, I., Vár. Megszólítás: „Császári és királyi Fenség!”

A „VASÁRNAP”

szerkesztősége
és kiadóhivatala:

Budapest,
D., Báltfory-utca 24

Kérdés: 1. Melyek azok a tyukfajták, amelyek a magyar viszonyoknak legjobban megfelelnek és a legtöbb tojáshozamot biztosítják. Keltetés céljából hol lehet azoknak tojását beszerezni. 2. Milyen szakkönyv foglalkozik baromfitelesítéssel és van-e a baromfitelesítőknek lapjuk. 3. Erdemes-e a baromfieledeelt vásárolni? (1819. sz. előfizető.) — **Felelet:** 1. Leginkább ajánlhatjuk a rhode islandi fajtát. Tojásait beszerezheti a m. kir. baromfitelesítési szakiskolában, Gödöllőn. 2. Baromfitelesítési szakkönyvek: Bakos: „Baromfitelesítés” vagy Winkler: „Baromfitelesítés”. Baromfitelesítési szaklapunk: a „Baromfitelesítők Lapja” (kiadóhivatal: Budapest, Üllői-ut 25.). 3. Baromfitakarmányokat a gazdának kell termelni, a vásárolt eleségen tartott baromfi nem jövedelmezhet.

Kérdés: Hol kaphatok és mennyiért olyan könyvet, amely a lótenyésztéssel, valamint azokat betegséggel foglalkozik? (H. I., Pálfa.) — **Felelet:** Lótenyésztési szakkönyveink közül a legújabb és legolcsóbb Schandl József: „A ló tenyésztése”. Ára 5 pengő. Kapható kiadóhivatalunkban, az ár és 20 fillér portóköltés előzetes beküldése mellett. De már lóbetegségről szóló könyvet nem tudunk ajánlani, mert gazdák számára ilyen nem írtak, az állatorvosok számára írottak pedig drágák és csak szakemberek által érhetőek.

Kérdés: Három hónapos mangalicamalacaimat, ha kiengedem, fatat és száraz kukoricalevelet esznek, milyen takarmányra van szükségük, mert most főtt burgonya és árpadara keveréket kapnak rendszer táplálkozásuknál? (K. S., Nagyacsád.) — **Felelet:** A falnyalásnak, földévsnek, ganajlévásnak, gyapjurágásnak, stb. jelenségeknek oka mindig az, hogy az állatok táplálékából bizonyos ásványi anyagok és vitaminok hiányzanak. A jelen esetben mézshány és D-vitaminhiány látszik fennforogni. Ezért keverjen az árpadara 1 kilogrammjába 2 deka szénasavas meszet (iszapolt krétát) és ha van, sárgarépa vagy finom lucernaszéna levele, ezt keverje a burgonya közé. A tavaszi legelőn majd biztosan megszűnik a betegség, de azért tanácsos lesz a mondotakat követni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Ifj. B. I., Csermely. Ha 6 pengőt küld, ez év január 31-ig lesz rendezve. Csekket elküldtük. — **F. K., Böcsa.** Előfizetése 1934 március 31-én jár le; a szalagot kijavítjuk. — **R. M., Szend.** Sajnáljuk, de naptár helyett mást nem küldhetünk. — **P. P., Kondoros.** A küldött 6 pengőt megkaptuk, előfizetése 1933 szeptember hó 30-ig van rendezve. — **4515. sz. előfizető.** Mult számunk tanácsadójával kapcsolatban közöljük, hogy levél érkezett hozzánk **Groh András**tól (Gyula, Dürer-u. 6. sz.), amelyben értesít bennünket, hogy van egy eladó, kifogástalan állapotban lévő cséplő-és herefejtő-garnitúrája, amelyre vevőt keres. **Putz Ádám** (Medina) jutányos árral szintén felajánl 1 darab jókarban lévő cséplőgépet. Ha még érdekli a vétel, úgy forduljon levélben közvetlenül hozzánk. — **Cs. S., Szolád.** Értesítjük, hogy a 40. számban közölt könyvet megküldöttük s így valószínű, hogy az valahol a postán elkallódott. Január hó 24-én újra elküldöttük.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, január hó 28-án. Állat- és kirakodóvásár: Kunhegyes, Szalkszentmárton.

Hétfő, január hó 29-én. Állat- és kirakodóvásár: Felsőreg, Gyöngyös, Hajduböszörmény, Jánoshida, Káloz, Kapuvár, Mándok, Putnok, Seregélyes, Vámospércs.

Kedd, január hó 30-án. Állat- és kirakodóvásár: Iván. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Letenye.

Szerda, január hó 31-én. Állat- és kirakodóvásár: Balmazújváros, Vésztő. — Állatvásár: Kőszeg. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Hügyész.

Csütörtök, február hó 1-én. Állat- és kirakodóvásár: Berettyóújfalú, Onód, Tabajd, Tornaszentandrás. — Állatvásár: Celdömölk, Tiszafüred. — Ló- és marhavásár: Pacsa. — Marha- és sertésvásár: Kiskomárom.

Péntek, február hó 2-án. Állatvásár: Gyöngyös.

Szombat, február hó 3-án. Marha- és kirakodóvásár: Vásárosmiske.

T R É F Á K

Mi az a csőd?

— Mondd meg nekem, Mórička, hogy mi az a csőd?

— A csőd egy olyan üzleti esemény, amely előtt a kereskedő rendszerint áll, utána pedig rendszerint ül.

Haragosok, ha kibékülnek

Kohn és Grün hosszas haragoskodás után kibékülnek.

— Látod, — mondja Kohn — nem volt szép tőled, hogy annyi rosszat beszéltél mindenütt rólam. Én másképp viselkedtem, mert a legjobb információkat adtam rólad például tegnap is. Megmondtam, hogy üzleted kitűnően megy és a bőröd alatt is pénz van és minimum kétszázezer pengőt keresel egy évben.

— Ez szép tőled, Kohn, nagyon köszönöm és mondd, kinek adtad ezt a gyönyörű információt?

— Kinek? Az adófelügyelőnek.

Ez bizony igaz

— Kérem, én itt tegnap egy éneklő kanárimadarat vettem, de nem akar énekelni.

— Nem csodálom. Kinek van manapság kedve énekelni?...

Oh azok az ügyvédek!

— Mondd, kérlek, még mindig az az ügyvéd viszi a pereidet, aki albérleti szobában lakott nálad?

— Igen, de most már én lakom önála egy albérleti szobában.

A reklám

— Aztán, mondja kérem, jó ez a hajnövesztő?

— Meghiszem azt. Egy teljesen kopasz urnak is eladtunk belőle és mikor elküldtük neki a számlát, már a saját haját tépte ki.

A Mari látogatója

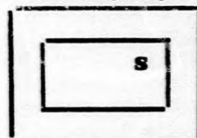
— Mari, magának az éjjel látogatója volt.

— Igenis, nagysága, — felel Mari, — a nagymamám meglátogatott és itt aludt nálam.

— Ugy? Akkor siessen gyorsan a nagymamájához és mondja meg neki, hogy ittfelejtette a pipáját.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

(Beküldte Ila Sándor Felsőmocsoládról.)

2. Betűrejtvény.

(Beküldte Takács Andrásné Kecelről.)

3. Szórejtvény.

háziállat

vadállat

(Beküldte Szemenyei János Orosházáról.)

4. Szórejtvény.

Arzola kísér

(Beküldte Jenei Sándor Soltról.)

5. Szórejtvény.

5 100 1000

(Beküldte Kovács József Délegyházáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 7-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

Az első számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Báránfelhők.** 2. Szórejtvény: **Arisztokrata.** 3. Szórejtvény: **Padlás.** 4. Pontrejtvény: **Nem veszhet el Magyarországot sohasem.** 5. Szórejtvény: **Magasan repül a daru.**

Megfejtették: Vezér Emil, Simon Viktor, Szabényi Gizike, Borbás József, Kovács Lajosné, Takács Rezső, Wieser Béla, Günther Ferenc, László Irénke, Vargha Anna, Szűcs Gábor, Mézes Erzsébet, Szilágyi László és Nagy Gizella.

Jutalomkönyvet nyertek: **Szabényi Gizella** (Gencshátpuszta) és **Takács Rezső** (Bogyoszló).

A 2-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1934. JAN. 28—FEBR. 3.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap I. 28

9.15: Hírek. **10—11.15:** Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. Szentbeszédet mond Tóth Tihamér dr. **11.15—12.15:** Evangélikus istentisztelet a Deák-téri evangélikus templomból. Prédikál Kemény Lajos budapesti esperes. **12.20:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **12.30:** Budapesti Hangverseny Zenekar; komoly muzsika. **1.30:** Magyarország—Kanada válogatott jégkorcsolyamezőjátékának helyszíni közvetítése a városligeti jégpályáról. **2:** Gramofonlemez; operaáriák. Közben **2.30:** Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. **3:** A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Székács Elemér m. kir. gazdasági főtanácsos: „Időszerű gazdasági tanácsadó.” **3.50:** Rác Zsiga cigányzenekara. Közben **4.30:** „A muzeum és a vidéki élet kapcsolatai.” Genthon István előadása. **5:** A cigányzene folytatása. **5.30:** „Magyar expedíció Afrikában.” Benda László dr. előadása a Magyar Földrajzi Társaság Etiópiába induló tudományos expedíciójáról. **6:** Bertha István szalonzenekara; könnyű zene. **7.20:** Sporteredmények. **7.30:** Színműelőadás a Studióból. „Lilla.” Színmű 3 felvonásban. Irtó Csathó Kálmán. Rendező Pethő Attila. Utána kb. **9.20:** Hírek. **9.30:** Bura Károly cigányzenekara. **11:** Stefániai Imre és Kerpely Jenő zongora-gordonka szonátákat adnak elő.

H é t f ő 29

6.45: Torna. **Torna után:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Téli fergeteg 1816-ban. 2. A dísznótor. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez; zenekar. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** D. Dörtheimer Stella hegedül. Székelyné Kovács Mária énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. Közben kb. **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Győri Lakatos Flóris cigányzenekara. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diáklérelőadása: „A feltámadt Lengyelország.” **4:** Asszonyok

tanácsadója. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Gramofonlemez; dalok, tánczene. **6:** Német nyelvoctatás. **6.30:** Len Baker jazz. **7:** „A butaságról és egyebekről Huszár Károly (Pufi) eszevege. **7.30:** A Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. Vezényel Dohnányi Ernő dr. Közreműködik Backhaus Vilmos (zongora); komoly zeneművek. Utána kb. **10:** Hírek, időjárásjelentés. **Majd:** Rác Béla cigányzenekara. Lipóczy József énekszámait. **11:** Dr. Ernst Häckel németnyelvű előadása: „A tél Magyarországon.” **Utána:** Cigányzene folytatása.

K e d d 30

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Japán versek. 2. Tóth Kálmán versei. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Eugen Stepat balalajka-zenekara. Közben kb. **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Gramofonlemez; Opera- és operettrészletek. Dalok. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** Zenekari hangverseny; szórakoztató zene. Közben: **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5.20:** Révész Béla elbeszélései: 1. Februári mimóza; 2. Együtt. **5.50:** Ifj. Sáray Elemér cigányzenekara. **6.40:** A magyar-olasz kardvívó mérkőzésről. Pluhár István előadása. **6.55:** Az Operaház előadásának közvetítése. 1. „A szevillai borbély”. Vígopera 3 felvonásban. Zenéjét szerzerette Rossini. 2. „József legenda”. Szimfónikus költemény. Zenéjét szerzerette Strauss Richard. **Szünetben:** Hírek. **Az előadás után:** Időjárásjelentés. **Majd:** Mándits szalon- és jazz-zenekar.

S z e r d a 31

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Magyarok Oroszországban. 2. Háztartási tanácsok. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Országos Postászenekar; szórakoztató zene. Közben kb. **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Vinczéné Krausz Ilonka zongorázik, Hor-

váth László gondonkázik, zongorán kísér Polgár Tibor. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákféltérője. „A kínai gyerek élete.” **4:** „Londoni bállok”. Irta Hegedűs Ádám. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „Menyekbe törő számok”. Csűrös Zoltán előadása. **5.30:** Roosz Emil zenekara: könnyű muzsika. **6.20:** Olasz nyelvoktatás. **6.50:** Leidenfrost Ica énekel, zongorán kísér Polgár Tibor; műdalok. **7.25:** „Muzsikáló versek”. Előadja Várady Aranka és Kiss Ferenc (gramofonlemezekkel). **8.15:** Rigó Jancsi cigányzenekara, Horti Lajos énekszámával. **9.30:** Hírek, időjárásjelentés. **9.50:** Pozsonyi Est. Közreműködik az Operaház tagjaiból alakult zenekar, Dohnányi Ernő dr. vezényletével. „Pozsony mint zeneváros” címmel, bevezető előadást mond Kumlik Emil dr.

Csütörtök II. 1

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Magyar városok. 2. A loch-nessi szörny és egyéb legendák. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Budapesti Koncert Szalonzenekar: könnyű muzsika. **Közben kb. 12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara: szórakoztató zene. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** Baloghné Hajós Terézia meséje: „A tolvaj szarka.” **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** A földművelésügyi minisztérium rádióelőadószervezete: Pettenkoffer Sándor ny. szőlészeti és borászati orsz. főfelügyelő előadása. **5.30:** Weile Birkányi Irma énekel, zongorán kísér Polgár Tibor. **6:** Angol nyelvoktatás. **6.30:** Kósa György zongorázik; komoly muzsika. **7:** „Látogassunk műtermeket.” Glatz Oszkár előadása. **7.30:** Ifj. Lányi Ernő és Zakál Dénes dr. szerzeményei. Előadja Eyssen Irén és Székely Mihály. Zongorán kísérik a szerzők. **8.45:** A rádió külügyi negyedórása. **9:** Hírek. **9.20—1 óráig:** „RÁDIÓBÁL”. **9.30:** Kurina Simi cigányzenekara. **Közben 9.55:** Időjárásjelentés. **10:** A Mária Terézia I. honvédegyalozred zenekara. „Báli muzsika”. **11.30—12.15:** Pataky-jazz. **Utána 12.20—1:** Pertis Jenő cigányzenekara.

Péntek 2

9.15: Hírek. **10—11.10:** Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó fő-

templomból. Szentbeszédet mond Hudyma Emil szentszéki tanácsos. **11.15—12.15:** Görögkatholikus istentisztelet a Rózsák-terén lévő gör. kath. magyar plébánia-templomból. A szentbeszédet mondja dr. Krajnyák Gábor tb. kanonok-plébános. **12.20:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **12.30:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zene. **2:** Magyar Imre cigányzenekara. **3.15:** „Aranyhídon túl.” Ádám Éva ifjúsági előadása. **3.45:** Budapesti Hangverseny Zenekar: könnyű muzsika. **5:** „Magyarok az Újvilágban.” Magyar Sándor előadása. **5.30:** Kedvenc gramofonlemez. **6.45:** „Debreceni körkép.” Móricz Zsigmond elbeszélése. **7.15:** Sporteredmények. **7.30:** „Maskarák.” Vidám est. Rendezi Bánóczy Dezső dr. **9.30:** Somló József dalokat énekel, zongorán kísér Polgár Tibor. **10:** Helyszíni közvetítés a magyar-olasz kardvívó mérkőzésről a Városi Színházból. **10.30:** Hírek, időjárásjelentés. **10.49:** Veres Lajos cigányzenekara és a Fejes jazz-zenekar, Kalmár Pál énekszámával.

Szombat 3

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Időszerű apróságok. 2. Mai kis lexikon. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Dénes József cigányzenekara. **Közben kb. 12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Gramofonlemez. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** A „Rádióélet” meseórája. **5:** „A Szociális Missziótársulat” előadása. Farkas Edith alapító főnökasszony: „Missziós üzenetek”. **5.30:** Somogyi szalonzenekar: könnyű muzsika. **6:** Rádióamatőrpost. **6.30:** Pestszentlőrinci Famunkások Dalárdája: karénekek. **7.30:** „Tibet”. Halász Gyula előadása. **8:** Kárpáth Ernő dr. gitározik. **8.25:** Hírek. **8.45:** Hetényi-Heidelberg Albert—Buday Dénes—Sebő Miklós triója. **10.30:** Budapesti Hangverseny Zenekar: szórakoztató zene. **11:** Horváth Rezső cigányzenekara. **12.15—1:** Nógrády-jazz.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNAP, január hó 28, *délután* 3—3.45: Gramofonlemez.

CSÜTÖRTÖK, február hó 1, *délután* 5—5.30: Gramofonlemez.

SZOMBAT, február hó 3, *este* 6: Gramofonlemez. **Utána:** A hét eseményei.